

Zámer navrhovanej činnosti

Vypracovaný podľa prílohy č. 9 k zákonu NR SR č. 24/2006 Z. z.

Názov : Výroba a predaj piva

**Navrhovateľ : Podpoliansky pivovar s.r.o.
Partizánska 54/82
962 12 Detva**

**Spracovateľ : Environeo s.r.o.
Pribinova 1393/156
960 01 Zvolen**

Jún 2017

OBSAH

I.	Základné údaje o navrhovateľovi.....	6
1.	Názov.....	6
2.	Identifikačné číslo.....	6
3.	Sídlo.....	6
4.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.....	6
5.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.....	6
II.	Základné údaje o navrhovanej činnosti.....	7
1.	Názov.....	7
2.	Účel.....	7
3.	Užívateľ.....	7
4.	Charakter navrhovanej činnosti.....	7
5.	Umiestnenie navrhovanej činnosti.....	7
6.	Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1 : 50 000).....	8
7.	Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.....	9
8.	Opis technického a technologického riešenia.....	9
9.	Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite.....	18
10.	Celkové náklady.....	19
11.	Dotknutá obec.....	19

12.	Dotknutý samosprávny kraj.....	19
13.	Dotknuté orgány	19
14.	Povoľujúci orgán	19
15.	Rezortný orgán	19
16.	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov ..	19
17.	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	20
III.	Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	20
1.	Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území.....	20
2.	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria	29
3.	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia	31
4.	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia.....	40
IV.	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie.....	43
1.	Požiadavky na vstupy.....	43
2.	Údaje o výstupoch.....	45
3.	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	48
4.	Hodnotenie zdravotných rizík	51
5.	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia	52
6.	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.....	52
7.	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.....	55

8.	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	55
9.	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti	55
10.	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.....	56
11.	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	58
12.	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.....	59
13.	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	62
V.	Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie	62
1.	Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	62
2.	Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.....	63
3.	Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu.....	63
VI.	Mapová a iná obrazová dokumentácia	64
VII.	Doplňujúce informácie k zámeru	64
1.	Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov	64
2.	Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadanych k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru	66
3.	Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.....	66
VIII.	Miesto a dátum vypracovania zámeru	67

IX.	Potvrdenie správnosti údajov	67
1.	Spracovatelia zámeru	67
2.	Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa	67

Zoznam použitých skratiek

MŽP SR	-	Ministerstvo životného prostredia SR
SHMÚ	-	Slovenský hydrometeorologický ústav
PHSR	-	Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja
CHVO	-	Chránená vodohospodárska oblasť
CHVÚ	-	Chránené vtáčie územie
ÚPN	-	Územný plán
ÚPD	-	Územno-plánovacia dokumentácia
ZPN	-	Zemný plyn naftový

I. Základné údaje o navrhovateľovi

1. Názov.

Podpoliansky pivovar s.r.o.

2. Identifikačné číslo.

50 878 069

3. Sídlo.

Partizánska 54/82

962 12 Detva

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Meno a priezvisko :	Jozef Sládok	Martin Doskočil
Adresa :	Kostolná č. 66, 962 12 Detva	Kostolná č. 204, 962 12 Detva
Tel. číslo :	+421 (0) 903 246 646	+421 (0) 903 503 538
Iné údaje :	office@podpolianskypivovar.sk	

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.

Meno a priezvisko :	Jozef Sládok	Martin Doskočil
Adresa :	Kostolná č. 66, 962 12 Detva	Kostolná č. 204, 962 12 Detva
Tel. číslo :	+421 (0) 903 246 646	+421 (0) 903 503 538
Iné údaje :	office@podpolianskypivovar.sk	
Miesto na konzultácie :	Partizánska 54/82, 962 12 Detva	

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

1. Názov

Výroba a predaj piva.

2. Účel

Zámerom investora a účelom realizácie navrhovanej činnosti je vybudovanie pivovaru ktorý umožní výrobu a predaj piva.

3. Užívateľ

Podpoliansky pivovar s.r.o.
Partizánska 54/82
962 12 Detva

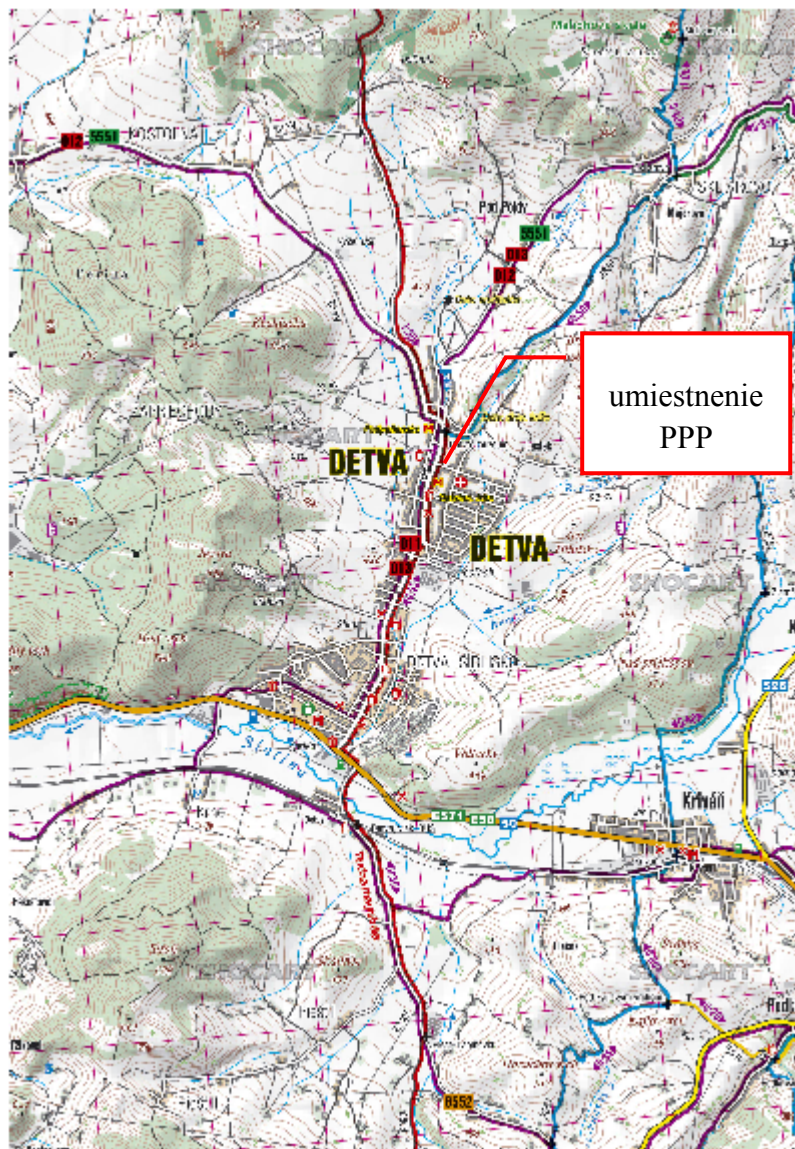
4. Charakter navrhovanej činnosti

Jedná sa o novú činnosť, ktorá je v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov Prílohy č. 8 zaradená pod bod 12., položka č. 1. Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov, pričom napĺňa hodnoty pre vykonanie zisťovacieho konania - bez limitu.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj :	Banskobystrický
Okres :	Detva
Obec :	Detva
Katastrálne územie :	Detva
Parcela číslo :	1961

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1 : 50 000)

Vysvetlivky :

PPP - prevádzka výroby a predaja piva spoločnosti Podpoliansky pivovar s.r.o.

7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Termín	začatia	skončenia
výstavby	júl 2017	marec 2018
prevádzky	apríl 2018	neurčené

8. Opis technického a technologického riešenia

Hlavným produktom výroby je nefiltrované svetlé, polotmavé, tmavé pivo českého typu, prípadne špeciálne pivo podľa vlastnej receptúry prevádzkovateľa. Vstupnými surovinami pre výrobu piva sú slad, chmeľový extrakt, pitná voda a prídavné ochucujúce látky zodpovedajúce príslušnej receptúre. Vyrábané môžu byť až štyri druhy piva. Celková výrobná kapacita je približne 2 200 hl vyrobeného piva za rok. Skutočná produkcia závisí od druhu vyrobeného piva a dopytu. Pivo bude predávané a distribuované v KEG sudoch a vo fľašiach.

Prehľad a popis výrobných súborov

- PS 1 - Šrotovanie sladu, sklad
- PS 2 - Výroba mladiny
- PS 3 - Chladienie mladiny
- PS 4 - Vodné hospodárstvo
- PS 5 - Hlavné kvasenie
- PS 6 - Dokvasovanie, zrenie
- PS 7 - Stáčanie
- PS 8 - Tlakový vzduch
- PS 10 - Strojné chladienie
- PS 11 - Sanitácia
- PS 12 - Elektroinštalácia a M + R
- PS 13 - Potrubie a armatúry
- PS 14 - Kúrenie

Šrotovanie sladu, sklad (PS 1) priestor P1

Slad je do prevádzky dovážaný zvyčajne v jutových vreciach s PE vložkou. Sklad sladu so šrotovníkom bude umiestnený v pivničných priestoroch. Priestor bude chránený pred hlodavcami a vtáctvom. Slad je šrotovaný v dvojvalcovom šrotovníku umiestnenom v priestore P1. Sladový šrot na várku (150 - 220 kg) je zhromažďovaný v PE bareloch. Proces šrotovania prebieha 10 - 12 hodín za týždeň. Hlučnosť je 85 - 95 dB(A). Pri procese vystierania sa šrot pripravený v bareloch ručne sype do rmutomladinovej nádoby.

Výroba mladiny (PS 2) priestor P2

Mladina sa vyrába v dvojnádobovej varni. Objem mladiny pred chmelovarom je 1 250 litrov, z ktorých sa vyrobí minimálne 1000 litrov hotového piva. Vykurovanie varne je parné. Brýdové pary z rmutomladinovej nádoby sú odvádzané do ovzdušia mimo pracovný priestor. Proces výroby mladiny trvá 10 - 12 hodín. Počet várk sa pohybuje 2 - 4 za týždeň. Hlučnosť miešadiel je 70 dB (A). Mláto z várky sa zo scedzovacej kade vyhrnuje ručne do plastových alebo iných vhodných nádob o objeme cca 100 - 200 litrov. Tie môžu byť prechodne (najviac 12 hodín) skladované mimo priestor pivovaru. Prevádzkovateľ bude mať zaistený pravidelný odber mláta napr. bude poskytnuté pre účely kŕmenia zvierat alebo ako vstupná surovina do bioplynovej stanice. V prípade ak bude mláto ako vedľajší produkt z výroby potravín použité na kŕmenie zvierat, musí byť po spustení prevádzky prevádzkovateľ, ako producent vedľajších produktov z výroby potravín, zaregistrovaný podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005 z 12. januára 2005, ktorým sa ustanovujú požiadavky na hygienu krmív, aj vtedy, keď je zapísaný do registra potravinárskych podnikov. Žiadosť o registráciu podá na Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave. Odvetranie pár unikajúcich pri otvorení nádoby varne bude zaistené otvárateľným oknom so zabezpečením proti vniknutiu hmyzu.

Chladienie mladiny (PS 3) priestor P2

K odlúčeniu pevných častíc (horkých kalov, zvyškov granulovaného chmeľu) z mladiny dochádza vo vírivej kadi. Vyčerená mladina sa potom chladí na jednostupňovom doskovom chladiči ľadovou vodou na zákvasnú teplotu cca 7 - 10 °C. Ochladená mladina sa súčasne prevzdušňuje sterilným vzduchom. Usadené kaly z vírivej kade sa zbierajú a pridávajú k odpadovému mlátu.

Vodné hospodárstvo (PS 4) priestor P2 + P3

Teplá voda (80 °C) sa pripravuje v priebehu chladienia mladiny v doskovom chladiči a uchováva sa v netlakovej izolovanej nerezovej nádobe s parným ohrevom a automatickou reguláciou teploty. Pred prvou várkou sa voda ohreje priamo v zásobnej nádobe. Všetky pevné prívody studenej vody budú ukončené guľovým ventilom ¾" s vnútorným závitom. Všetky ostatné prívody vody určené pre pripojenie k hadici budú zakončené guľovým ventilom s nastavcom pre hadicu smerujúcim kolmo k podlahe. Zakončenie guľovým ventilom smerujúcim rovnobežne s podlahou je neprípustné. Guľové ventily budú umiestnené v bežnej výške od podlahy cca 900 mm podľa výkresov dodávateľa technológie. Pre správnu funkciu technológie by mal byť tlak vody v potrubí a na výstupe z ventilov cca 4 - 5 bar.

Hlavné kvasenie (PS 5) priestor P2

Prevzdušená mladina sa po načerpaní do kvasných tankov zakvasí pivovarskými kvasnicami. Kvasné tanky sú vybavené duplikátorom a izoláciou. Kade majú využiteľný objem 2 350 litrov. Teplota kvasenia je regulovaná automaticky. Pomocou modulu vzdialenej správy je možné vykonávať reguláciu teplôt kvasenia z ľubovoľného miesta cez internet. Hlavné kvasenie trvá u 12 % ležiaku cca 7 - 10 dní, pri teplotách kvásiacej mladiny do 11 °C. Kvasnice, ktoré na konci kvasenia sedimentujú sú po prečerpaní mladého piva na zretie,

zbierané, scedené cez jemné nerezové sito a ukladané do čistých nádob pre opätovné použitie. Kvasnice ktoré sa už ďalej nepoužívajú sú pridávané do odpadového mláta.

Dokvasovanie (PS 6) priestor P2

Prekvasená mladina sa prečerpá do ležiacich tankov a využiteľnom objeme 2 050 litrov. Tanky sú vybavené chladiacim duplikátorom a izoláciou. Teplota dokvasovania je regulovaná automaticky. Pomocou modulu vzdialenej správy je možné vykonávať reguláciu teplôt dokvasovania z ľubovoľného miesta cez internet. Priemerná doba dokvasovania je pre 12% ležiak cca 21 dní.

Stáčanie piva (PS 7) priestor P2 + P3 a skladovanie piva priestor P4

Po ukončení dokvasovania sa pivo stáča do transportných KEG sudov a fliaš. Odtiaľ je transportované do výčapu alebo na predaj. Na tlačenie piva zo sudov sa používa sterilný vzduch. Pre skladovanie vyrobeného piva bude slúžiť tepelne vyhovujúci priestor, ktorý bude v prípade potreby doplnený samostatným zdrojom chladu - splitovou klimatizačnou jednotkou. Produkcia kondenzovanej vody z klimatizácie sa mení v závislosti od potreby chladenia skladu a pohybuje sa v rozmedzí 5 - 20 litrov za deň.

Sanitácia prevádzky (PS 11) priestor P2

Čistenie varne sa vykonáva po každej várke. Po jej výplachu studenou vodou sú mechanicky pomocou kefy odstránené nečistoty zo stien a dna nádob. Celé zariadenie je potom vypláchnuté pitnou vodou. Jeden krát za týždeň sa vykonáva cirkulačná sanitácia alkalickým prostriedkom. Používa sa 2% roztok hydroxidu sodného. Sanitačný roztok je pripravovaný a ohrievaný v CIP stanici, kde sa používa opakovane na ďalšie umývanie. Sanitačné nádrže CIP stanice sú umiestnené v záchytnej vani, aby sa v prípade havárie alebo poruchy zabránilo úniku sanitačných roztokov do priestoru prevádzky. V CIP stanici sa nachádzajú tri nádrže, každá s objemom cca 350 litrov. V jednej je roztok NaOH, v druhej je roztok HNO₃ a v tretej oplachová voda doplnená v prípade potreby dezinfekčným prostriedkom. Súvisiace nerezové potrubie a hadice sa sanitujú cirkulačne spolu s varňou a chladičom mladiny (CIP). Podľa potreby, zvyčajne raz za mesiac sa vykonáva kyslá sanitácia. Používa sa 2% roztok kyseliny dusičnej. Kvasné tanky sa umývajú cirkuláciou sanitačného roztoku cez rotačnú hlavicu použitím alkalických alebo kyslých prostriedkov. Nakoniec sú vždy vypláchnuté pitnou vodou. Ležiakové tanky sa umývajú cirkuláciou sanitačného roztoku cez hlavicu použitím alkalických alebo kyslých prostriedkov. Nakoniec sú tiež vždy vypláchnuté pitnou vodou. Záverečný preplach sa v prípade potreby bude vykonávať pitnou vodou s pridaním dezinfekcie napr. persterilu, ktorý samovoľne degraduje a vytvára tak sterilné prostredie. Podľa potreby, približne raz za mesiac je opotrebovaný roztok NaOH zmiešaný s opotrebovaným roztokom HNO₃ (neutralizácia) a vypustený do kanalizácie. Sudy KEG sú umývané na samostatnom zariadení s vlastnou sanitačnou nádržou, čím je zabezpečená vysoká kvalita umytia sudov pre skladovanie hotového piva.

Výroba chladiaceho roztoku (PS 10) priestor P2 + P3

Pre chladenie mladiny pomocou doskového chladiča sa ako chladiace médium používa ľadová voda. Ľadová voda sa pripravuje chladením pitnej vody pomocou doskového chladiča nemrznúcou kvapalinou. Ľadová voda sa akumuluje v izolovanej nádrži. Pre chladenie kvasných nádob sa používa nemrznúca zmes vody a chladiacej kvapaliny. Jedná sa o teplotné, antikorózne médium s nízkym bodom tuhnutia. Investor uvažuje s použitím výrobku FRITERM® P PLUS, ktorý je vhodný do všetkých typov vykurovacích, chladiacich a klimatizačných systémov. Je to číra zelená kvapalina bez zápachu, miešateľná s vodou v každom pomere. Obsahuje 1,2-propandiol (monopropylénglykol = MPG = propán-1,2-diol = propylénglykol), inhibitory korózie, stabilizátory a odpeňovadlo. Neobsahuje dusitaný, fosfáty ani amíny. Je biologicky odbúrateľný. Chráni vykurovacie, chladiace a klimatizačné systémy pred poškodením mrazom, koróziou a bakteriálnymi účinkami vody pri riedení do 30:70 t.j. na body tuhnutia -15 °C. Cirkulácia roztoku je zabezpečená pomocou čerpadla. Jedná sa o uzatvorený systém bez vzniku kondenzátu. Nádrž výrobníku a kondenzačná jednotka sú umiestnené spoločne v priestore, v prípade potreby je kondenzačná jednotka umiestnená oddelene. Ako zdroj chladu slúži jedno kompresorová kondenzačná jednotka. Prevedenie je vonkajšieho typu, doplnené príslušenstvom. Pre odvod kondenzačného tepla kompresorovej jednotky je využívaný okolitý vzduch v oddelenom kondenzátore. Jedná sa o uzatvorený systém bez vzniku kondenzátu. Hlučnosť jednotky je cca 50-60 dB(A) vo vzdialenosti jeden meter.

Výroba tlakového vzduchu (PS 8) priestor P5

Tlakový vzduch pre prevzdušnenie mladiny a pretlačovanie piva sa vyrába vzduchovým kompresorom umiestneným v pivničných priestoroch, vybaveným reguláciou tlaku, odlučovačom vlhkosti a mikrobiologickou filtráciou. Hlučnosť je 150 dB(A). Doba prevádzky kompresora je závislá od aktuálnej potreby stlačeného vzduchu v prevádzke, spravidla niekoľko hodín počas dňa. V noci kompresor nie je v prevádzke.

Elektroinštalácia a M + R (PS 12)

Jednotlivé časti zariadenia sú riešené ako samostatné stroje a sú pripojené k elektroinštalácii objektu. Varňa má vlastný riadiaci panel umiestnený v blízkosti varných nádob z ktorého sa okrem varne ovládajú niektoré ďalšie zariadenia - ohrev vody, chladenie mladiny, teplota kvasenia a dokvasovania. Riadenie teploty procesov prebieha automaticky podľa zadanej teploty. Rozvádzač pre varňu, niektoré technologické celky a s ňou spojené procesy sú umiestnené v priestore P7.

Potrubia a armatúry (PS 13)

Potrubné rozvody a armatúry mladiny a piva sú zhotovené z nehrdzavejúcej ocele triedy AISI 304 (alebo 314). Rozvody chladiaceho média sú zhotovené z materiálu UPONOR, PPR alebo podobného systému. Rozvody tlakového vzduchu sú v nesterilnej časti zhotovené z PE a v sterilnej časti z nerezovej ocele. Všetky armatúry sú na ručné ovládanie.

Vykurovanie (PS 14) priestor P5

Vykurovanie technológie pivovaru je parné. Parou sa nahrieva rmutomladinová nádoba, zásobník horúcej vody, sanitačná alkalická nádrž a sanitačná nádrž umývačky KEG sudov. Ako zdroj pary slúži plynový parný generátor 45/100 kg pary za hodinu. Parogenerátor je umiestnený v samostatnom priestore. Úprava vody pre parogenerátor sa bude vykonávať pomocou soľných tabliet v samostatnom zariadení. Spotreba zemného plynu naftového je 4 m³/h, Q_{max} = 7,7 m³/h. Množstvo spalín je 48 Nm³/h a ich teplota je 230 °C. Prívod vzduchu pri stope a odvod vzduchu pri podlahe o rozmeroch cca 200 x 200 mm budú kryté protidažďovou žalúziou. Parogenerátor má max. emisie NO_x : 120 mg/m³, CO : 100 mg/ m³. Všeobecne platí, že zo spálenia 1 Nm³ zemného plynu vznikne 1,96 kg CO₂. Maximálna produkcia CO₂ tohto kotla je potom 15,1 kg/h.

Špecifikácia zariadení

Šrotovanie sladu

- Dvojvalcový šrotovník s kapacitou 200 kg/h
- Príkion 1,25 kW, 220/380 V, 50 Hz
- Umiestnený na stojane a vybavený ochrannými prvkami a snímacím krytom
- Vyrobený z ušľachtilej ocele s lešteným vnútorným a galvanicky upraveným vonkajším
- Základné rozmery 350 x 600 x 150 mm
- Hmotnosť 60 kg

Varná súprava

Sced'ovacia kaďa

- Sced'ovacie dno frézované s priepustnosťou 20 %
- Prevodovka s motorom na pohon kypridla 1,5 kW, 50/60 Hz, prevodovka 70-40. Otáčky sú 22,9 ot./min.
- Otvor na vyhrnovanie mláta v spodnej časti nádoby
- Dvierka s vnútornou ochranou proti striekajúcej vode
- Umývacie hlavice
- Oplachovacie trysky pod sced'ovacím dnom
- Frekvenčný menič na sced'ovacím čerpadle
- Osvetlenie 24 V, 50 W, 230 V, IP 68
- Teplomer Pt 100
- Hmotnosť 650 kg

Rmuto vystieracia, mladinová panva

- Ohrev dvoch nezávislých zón, 100 kg pary /hod., tlak 0,3 Mpa
- Potrubný rozvod a dva odvádzače kondenzátu
- Prevodovka s motorom na pohon miešadla 2,2 kW, 50/60 Hz, prevodovka 80-15. Otáčky sú 61 ot./min.
- Dvierka s vnútornou ochranou proti striekajúcej vode
- Umývacie hlavice

- Frekvenčný menič na rmuto-mladinovom čerpadle
- Osvetlenie 24 V, 50 W, 230 V, IP 68
- Teplomer Pt 100
- Hmotnosť 650 kg

Čerpadlo sced'ovacie, 0,25 kW, 230/400 V, I=1,24/0,7 A, 50 Hz, pracovná teplota 98 °C, otáčky čerpadla sú regulované frekvenčným meničom 0-50 (60) Hz.

Čerpadlo rmuto-mladinové, 0,75 kW, 230/400 V, I=11/6,4 A, 50 Hz, IP 55, pracovná teplota 98 °C, otáčky čerpadla sú regulované frekvenčným meničom 0-50 (60) Hz.

Vírivá kaďa

- Objem 1 200 litrov
- Vyrobená z nerezovej ocele AISI 304
- Mladinové čerpadlo, 1,5 kW, 50/60 Hz, I=7/4 A, IP 55
- Umývacie hlavice
- Potrubný filter na zachytenie mechanických nečistôt
- Tangenciálny nátok do nádoby
- Prielez 420 mm
- Základné rozmery 1 610 x 1 700 mm
- Hmotnosť 325 kg

Chladienie mladiny - jednostupňové

- Rozoberateľné zhotovenie
- Zhotovenie z nerezovej ocele AISI 304
- Kapacita 1 200 litrov/hodinu
- Chladivo je ľadová voda 1 °C
- Sekcia ochladenia z 98 °C na 6 °C
- Regulačný ventil na výstupe
- Aerátor
- Teplomer PT 100 s aktuálnou vizualizáciou teploty
- Základné rozmery 300 x 310 x 95 mm
- Hmotnosť 80 kg

Kvasné tanky - 3 kusy

- Celonerezová nádoba s kónickým dnom
- Zhotovenie z nerezovej ocele AISI 304, vnútorný povrch leštený na RA 0,8
- Dve nezávislé chladacie zóny - kónus a valcovitá časť
- Polyuretánová izolácia celej nádoby
- Umývacie rotačné hlavice
- Hradiaci prístroj s manometrom
- Teplomer PT 100
- Vzorkovací kohútik
- Stavoznak s polykarbonátovým sklom
- Dve výpuste DN 32

- Horný prielez
- Pracovný objem 2 350 litrov
- Základné rozmery 1 520 x 2 550 mm
- Hmotnosť 565 kg/ 1 ks

Ležiacke tanky - 6 kusov

- Celonerezová nádoba so sférickým dnom a vnútornou „panenkou“ na oddeľovanie kvasníc
- Zhotovenie z nerezovej ocele AISI 304, vnútorný povrch leštený na RA 0,8
- Jedna chladacia zóna - valcovitá časť
- Polyuretánová izolácia celej nádoby
- Umývacie hlavice
- Hradiaci prístroj s manometrom
- Teplomer PT 100
- Vzorkovací kohútik
- Stavoznak s polykarbonátovým sklom
- Bočný prielez
- Pracovný objem 2 050 litrov
- Základné rozmery 1 300 x 2 500 mm
- Hmotnosť 530 kg/ 1 ks

Automatizácia kvasenia a dokvasovania

- Čiastkový rozvádzač s vizualizáciou teploty a samostatným regulátorom
- Regulátor s displayom umožňujúci udržiavať potrebnú teplotu
- Automatický ventil na každom tanku otvárajúci sa na základe potreby regulátora
- Snímač polohy ventilu

Zásobník horúcej vody (bojler)

- Nádoba na zhromažďovanie a prípravu horúcej vody na várku
- Pracovný objem 1 500 litrov
- Izolácia PUR penou
- Ohrev parou (vnútorné ohrievacie teleso)
- Automatická regulácia teploty v nádrži
- Automatický ventil prívodu pary
- Odvádzač kondenzátu
- Teplomer PT 100
- Vypúšťací ventil DN 32
- Prepad
- Kontrolné okienko 200 mm
- Stavoznak
- Čerpadlo, 1,5 kW, 50/60 Hz, I=7/4, IP 55

CIP stanica umývania a dezinfekcie

- Tri nerezové nádrže AISI 316L na 350 litrov s napúšťacím a vypúšťacím ventilom DN 32 na nerezovom ráme
- Jedna nádrž izolovaná (pre horúci 80 °C NaOH)
- Teplomer mechanický alebo PT 100
- Externý výmenník pre ohrev sanitačného roztoku
- Sanitačné čerpadlo, 1,5 kW, 230/400 V, 50 Hz
- Vratné mobilné sanitačné čerpadlo 1,1 kW, 230/400 V, 50 Hz
- Kontrolné okienko
- Potrubné prepojenie stanice
- Základné rozmery 1 480 x 1 200 x 3 500 mm
- Hmotnosť 310 kg

Vratné sanitačné čerpadlo (možné využitie ako pivné čerpadlo)

- Rám z nerezovej ocele AISI 304
- Koliečka, stojan, manipulačná úchytka
- Polohovacie koleno pre pripojenie k sanitovanej nádobe
- Spínač, istič
- Pripojovací kábel 10 m
- Krytie IP 65
- Mobilné sanitačné čerpadlo EBARA CDHS 120/12, 1,5 kWt, 230/400 V, 50 Hz

Chladiaci agregát

- Chladiace médium R404A s pracovnou teplotou -1 °C
- Kompresorová jednotka o výkone 11,5 kW, 25 A
- Príkon 5,6 kW, 18 A
- Výparník, kondenzátor
- Zásobník na glykol 550 litrov
- Doskový výmenník glykol/voda
- Obehové čerpadlo vody s riadenou tlakovou sondou a frekvenčným meničom 0,55 kW, 50/60 Hz, I = 2,8 A, IP 55
- Obehové čerpadlo vody s riadenou tlakovou sondou a frekvenčným meničom 0,55 kW, 50/60 Hz, I = 1,7 A, IP 55
- Základné rozmery 1 200 x 800 x 2 000 mm
- Hmotnosť 370 kg

Vzduchový kompresor

- Kompresor so vzdušníkom o objeme 500 litrov
- Výkon 500 litrov/minútu
- Tlak 8 - 10 bar
- 4,5 kW, 230 V, 50 Hz
- Hlučnosť 150 dB(A)
- Chladenie vzduchom

- Poistný ventil
- Manometer
- Regulačný ventil
- Uhlíkový filter
- Kondenzačný filter
- Sterilný filter na vzduch
- Prepojenie na sterilizáciu parou
- Základné rozmery 830 x 1 800 mm
- Hmotnosť 275 kg

Plynový parogenerátor

- Plynový parný generátor 45/100 kg pary za hodinu
- Príkion 1,5 kW
- Spotreba ZPN 4 m³/h, Q_{max} = 7,7 m³/h
- Prípojka DN 1“, tlak plynu 2 kPa,
- Množstvo spalín je 48 N m³/h, teplota spalín za kotlom je 230 °C
- Zmäkčovacia stanica napájacej vody
- Napájacie čerpadlo
- Kondenzačná zberná nádoba 50 litrov
- Potrubné prepojenie vrátane izolácie
- Základné rozmery 1 480 x 680 x 1 350 mm
- Hmotnosť 370 kg

Umývačka KEG sudov - automat

Konštruovaná je tak, aby pri umývaní sudov nebolo nutné demontovať fitting, ktorý sa umýva súčasne so sudom. Súčasne s umývačkou sú dodávané dve stáčacie hlavice. Vždy sa umývajú dva sudy naraz.

- Kapacita je 12 sudov za hodinu
- Umývacie hlavice sú nerezovej ocele
- Umývačka má samostatnú nádrž umývacieho roztoku vrátane regulácie teploty, vykurovanie je zabezpečené parou a je vybavená odvádzačom kondenzátu
- Vykonáva sa aj preplach sudov vodou
- Umývanie sa vykonáva lúhom alebo kyselinou, prípadne je možné sterilizovať sudy parou 135 °C
- Tlakovanie sterilným vzduchom
- Umývací režim sa volí individuálne podľa znečistenia sudov
- Samostatná nádrž na sanitačný roztok o objeme 250 litrov s lokálnym vykurovaním s termostatom
- Čerpadlo EBARA CDHS 120/12
- Dve samostatné stáčacie hlavice vyrobené z nerezovej ocele s hadicovým prepojením a redukciou umožňujúcou plnenie KEG sudov priamo z ležiackeho tanku

Meranie a regulácia

- Celonerezový pre vizualizáciu procesov alebo smaltovaný rozvádzač
- Základná obsluha všetkých prvkov varnej súpravy
- Ovládanie všetkých pohonov, frekvenčné meniče a ističe
- Štandardné prepojenie káblov so spotrebičmi
- Krytie IP 55
- Vizualizácia teplôt a stavov elektrických ventilov

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Spolumajiteľom pozemku aj budovy v ktorej sa bude realizovať navrhovaná činnosť je spolumajiteľ a konateľ spoločnosti Podpoliansky pivovar s.r.o. - Martin Doskočil. Spolumajiteľom susediaceho pozemku - parcela č. 1958 aj budovy na ňom (Vagačov dom) stojacej je tiež Martin Doskočil. Budova rodinného domu Vagačovcov na parcele č. 1958, ako aj ostatné budovy nachádzajúce sa v areáli Vagačovho domu sú v súčasnosti v rekonštrukcii, po ukončení ktorej budú prevádzkované ako múzeum a spoločensko-kultúrne centrum s možnosťou ubytovania a stravovania. Súčasťou poskytovaných služieb bude ochutnávka a predaj piva domácej výroby - vyrobeného spoločnosťou Podpoliansky pivovar s.r.o.. Týmto spôsobom bude zabezpečená nielen zvýšená atraktivita ubytovacích a stravovacích služieb areálu ale aj samotná propagácia výroby piva v spoločnosti Podpoliansky pivovar s.r.o..

Rodinný dom Vagačovcov, patril zakladateľovi prvej bryndziarne na Slovensku. Vznik bryndziarne sa datuje do roku 1787 a jej zakladateľom bol Ján Vagač, rodák zo Starej Turej. Výrobky detvianskej bryndziarne preslávili Detvu doma aj vo svete. Zámerom investora je nadviazať na slávnú históriu domácej remeselnej výroby, formou vybudovania prvého remeselného pivovaru domáceho charakteru v Detve, a to priamo v priestoroch bývalej slávnej bryndziarne.

Lokalizácia prvého remeselného pivovaru domáceho charakteru v Detve v centre historickej časti Detvy, priamo v priestoroch bývalej slávnej bryndziarne nemá len symbolický charakter. V spojitosti s prevádzkou múzea a poskytovaním ubytovacích a stravovacích služieb v susediacich budovách areálu „Vagačov dom“ vytvára predpoklad pre zvýšenie atraktivity pre poznávaciu turistiku a gastroturistiku, a to nielen historickej časti Detvy ale aj Detvy celkovo. Zároveň svojimi službami vytvára nevyhnutné zázemie pre realizáciu kultúrnych podujatí regionálneho a nadregionálneho charakteru priamo v centre historickej časti Detvy.

10. Celkové náklady

Celkové predpokladané náklady na realizáciu navrhovanej činnosti sú 400 000 eur.

11. Dotknutá obec

Mesto Detva

12. Dotknutý samosprávny kraj

Banskobystrický samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány

Okresný úrad Detva, Odbor starostlivosti o ŽP, Štátna ochrana prírody a krajiny
Okresný úrad Detva, Odbor starostlivosti o ŽP, Štátna správa ochrany ovzdušia
Okresný úrad Detva, Odbor starostlivosti o ŽP, Štátna správa odpadového hospodárstva
Okresný úrad Detva, Odbor starostlivosti o ŽP, Štátna vodná správa
Okresný úrad Detva, Odbor krízového riadenia
Okresný úrad Zvolen, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo Zvolene
Regionálna veterinárna a potravinová správa Zvolen
Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica
Okresné riaditeľstvo HaZZ Zvolen

14. Povoľujúci orgán

Mesto Detva

15. Rezortný orgán

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Stavebné povolenie podľa zákona SNR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Nie je predpoklad, že realizácia navrhovanej činnosti spočívajúca vo vybudovaní pivovaru a jeho prevádzke bude svojim vplyvom presahovať štátne hranice Slovenskej republiky.

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Dotknuté územie navrhovanej činnosti je vymedzené jej priestorovým usporiadaním v území. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v katastrálnom území mesta Detva, v jej zastavanom území, v priestoroch budovy stojacej na parcele č. 1961. Niektoré charakteristiky prírodného prostredia sú však uvádzané i pre širšie okolie navrhovanej činnosti.

Geomorfologické pomery

Katastrálne územie mesta Detva sa nachádza na rozhraní kotliny a pohoria. V zmysle členenia Slovenska podľa geomorfologických jednotiek (*Mazúr, Lukniš in Atlas krajiny SR, 2002*) patrí celý kataster Detvy do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty a oblasti Slovenského stredohoria. V rámci nej do dvoch, resp. troch geneticky rozdielnych geomorfologických celkov. Centrálnu časť k.ú. zaberá celok Zvolenská kotlina s podcelkami Detsvianska kotlina a Rohy. Severnú časť k.ú. zaberá geomorfologický celok Poľana s podcelkami Vysoká Poľana a Detsvianske predhorie. Do južnej časti katastrálneho územia zasahuje aj celok Ostrožky. Celky Poľana a Ostrožky sú neogénnymi sopečnými pohoriami a Zvolenská kotlina neogénnou kotlinou. Samotné dotknuté územie je súčasťou celku Zvolenská kotlina a podcelku Detsvianska kotlina. Detsvianska kotlina tvorí najvýchodnejšiu časť Zvolenskej kotliny medzi Rohami a Slovenským Rudohorím. Charakteristická je výskytom riečnych náplavových foriem. Depresná poloha kotliny podmieňuje koncentráciu tokov a hydrologickú os oblasti - Slatinu, ktorá tečie na západ, súbežne so štátnou cestou č. I/50 a so železničnou traťou Zvolen-Lučenec. Z hľadiska morfologicko-morfometrických typov reliéfu (*Tremboš, Minár in Atlas krajiny SR, 2002*) sú v dotknutom území zastúpené horizontálne a vertikálne rozčlenené roviny. V širšom okolí sú zastúpené nerozčlenené roviny, stredne až silne členité pahorkatiny, ale i silne až veľmi silne členité vrchoviny. Prevládajúcou základnou morfoštruktúrou v území je vulkanická blokovaná štruktúra Slovenského stredohoria. Ide o negatívne morfoštruktúry: priekopové prepadliny a morfoštruktúrne depresie kotlin.

Geomorfologické pomery (*Atlas krajiny SR, 2002*) zaraďujú dotknuté územie a jeho okolie do základných typov eróznno-denudačného reliéfu - reliéf kotlinových pahorkatín. Reliéf Detsvianskej kotliny má akumuláčno-eróznny charakter. Aj v súčasnosti je reliéf Detsvianskej kotliny ovplyvňovaný slabými až stredne silnými fluvialnými eróznymi procesmi s miernym až stredne silným pohybom svahových hmôt s intenzívnou výmŕľovou eróziou.

Charakteristickou formou reliéfu sú aj početné úvalinovité doliny (najmä potoky mimo zastavaného územia majú tvar úvalinovitých dolín a úvalín kotlín a brázd). Západne od dotknutého územia, mimo zastavaného územia Detvy je zastúpený vrchovinový relief s vulkanickými centrami prevažne efuzívnych a stratovulkanických kužeľov, čiastočne aj extruzívnych centier. Pestrý reliéf je podmienený striedaním odolných andezitových lávových prúdov s menej odolnými tufmi a tufitmi. Krajinu pod Poľanou spestrujú skalné bralá a vyvýšeniny (erózne trosky), ktoré sú pozostatkami lávových prúdov alebo vzniknutých parazitických kráterov a hlboké doliny typu „V“ bez nivy alebo len so slabo vyvinutou nivou. Najnižší bod v katastri mesta je na hranici so susedným katastrom Stožok pri rieke Slatina vo výške 368 m n.m. Najvyšší bod sa nachádza v severnej časti na svahoch Poľany vo výške 1175 m n.m. Výškový rozdiel je 807 m n.m. Dotknuté územie leží v nadmorskej výške cca 375-430 m n.m. Reliéf územia je prevažne rovinný s minimálnou energiou.

Tektonika

Tektonická schéma slovenskej časti Západných Karpát zaraďuje dotknuté územie k neogénnym vulkanitom (*Biely et al. in Atlas krajiny SR, 2002*).

Základné tektonické členenie	Vnútorne Západné Karpaty
Tektonická etapa	Neoalpínske tektonické štruktúry Západných Karpát
Skupiny naložených formácií	Formácie vnútorných Západných Karpát naložené na paleoalpínsku príkrovovú sústavu
Naložené formácie	Neovulkanické komplexy
Typy naložených formácií	Orogénne alkalicko-vápenaté bazaltovo-andezitovo-ryolitové vulkanity so vzťahom k zaoblúkovej extenzii
Popis	Vrchnobádenské diferencované horniny vo výplni kalder a grabenov: brekcie a tufy

Geologické pomery

Geologická stavba širšieho okolia navrhovanej činnosti je veľmi pestrá, v prevažnej miere tvorená neogénnymi vulkanitmi stratovulkánu Poľana a stratovulkánu Javorie. Tvorené sú pyroxenickými a amfibolicko-pyroxenickými andezitmi, ryolitmi a ryodacitmi. Zaradenie územia z hľadiska regionálneho geologického členenia je : neovulkanity - stredoslovenské neovulkanity - stratovulkán Poľany, stratovulkán Javoria. Na malej ploche do detvianskeho katastra (na jeho východnom okraji) zasahuje podložný komplex veporika, granitoidné horniny, intenzívne narušené a zvetrané porfýrické granodiority až granity. Dotknuté územie je situované do Zvolenskej kotliny. Zvolenská kotlina je neogénnou kotlinou, ktorej podložie tvoria prevažne druhohory krížňanského a chočského príkrovu. Výplň kotliny je tvorená bazálnymi zlepenkami a tufitickými ílmi s uhl'ovými slojmi sarmatského veku. V ich nadloží sú andezitové tufy, brekcie, zlepenca s prímiesami ílov a kremitých hliniek, ktoré sú zložené z kremitých schránok rozsievok. Najvyššie sa nachádzajú zlepenkové polohy s prevládajúcimi

okruhliakmi druhohôr, kryštalinika a paleogénu, ako aj vrchnopliocénna štrková formácia (*ÚPN Mesta Detva, 2006*). Podľa Geologickej mapy Stredoslovenských neovulkanitov (*Konečný, Lexa, 1984*) sa na geologickej stavbe dotknutého územia a jeho okolia podieľajú:

- fluviálne sedimenty - sa viažu na centrálnu časť Detvy a tiahnu sa pozdĺž tokov v území. Ide o litofaciálne nečlenené nívne hliny alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív horských potokov.
- deluviálno-fluviálne sedimenty - nadväzujú na fluviálne sedimenty, ktoré vyplňajú aj nivy viacerých drobných prítokov. Majú charakter prevažne ronových hĺn, piesčitých hĺn s úlomkami, jemnozrnných pieskov a splachov zo spraší.
- Deluviálne sedimenty - nadväzujú na fluviálne sedimenty. Majú charakter hlinito-kamenitých svahovín a sutín, resp. ide o nerozlišené svahoviny a sutiny.

Na kvartérne horniny nadväzujú horniny neogénu. V južnej až juhovýchodnej časti územia na fluviálne sedimenty nadväzujú lávové prúdy amfibolicko-pyroxenických andezitov. Vystupujú v stratovulkanických a efuzívnych komplexoch spodného až stredného sarmatu stredoslovenských neovulkanitov. Lávové prúdy amfibolicko-pyroxénických andezitov sú prevažne hrubšie, max. až 100 m. Tvorí ich andezit doskovitej alebo blokovej odlučnosti.

Epiklastické vulkanické brekcie, konglomeráty a pieskovce ryodacitov a andezitov vystupujú SV od Detvy v strelníckej formácii stratovulkánu Poľana. Súvislý horizont hrúbky do 50-65 m leží v nadloží kryštalinika alebo starších andezitových vulkanitov. Jedná sa o mnohonásobné striedanie polôh epiklastických vulkanických siltovcov, pieskovcov a drobných až strednozrnných brekcií až konglomerátov, sporadicky sú prítomné aj polohy redeponovaných pemzových tufov. Horniny sú mierne až dobre triedené, zvrstvené. Materiál predstavujú ryodacity, ryodacitový perlit, ryodacitová pemza, pyroxenické andezity a pyroxenicko- amfibolické andezity.

Západne od Detvy sa vyskytujú extrúzie amfibolicko-pyroxenických andezitov a redeponované pyroklastiká kyslých andezitov. Extrúzie majú nepravidelnú, blokovo alebo doskovitú odlučnosť. Andezit je tmavosivý a sivočierny, masívny, stredno až hruboporfýrický. Pri okrajoch telies je pozorovať pásмо autoklastickej brekciácie. Redeponáty sú nevrstvené o hrúbke 20 až 120 m. Prítomné sú úlomky veľkosti 3-10 cm, ojedinele 30-40 cm. Úlomky tvorí celistvý amfibolicko-pyroxenický andezit, ktorý je ojedinele pórovitý. Prevládajúci matrix je piesčito-tufový, s ojedinelými úlomkami andezitu.

Členitá krajina Detvy je pozostatkom dávnej sopečnej činnosti a pestrého vývoja. Severná, zalesnená časť územia Detvy je súčasťou Chránenej krajinskej oblasti Poľana. Prírodné pamiatky Kaľamárika a Melichova skala patria medzi najzaujímavejšie geologické výtvory, vzniknuté sopečnou činnosťou Poľany a najznámejšie chránené lokality Detvy. Dotknuté územie spadá do kategórie nízkeho až stredného radónového rizika.

Inžinierskogeologické pomery

Z hľadiska inžinierskogeologickej rajonizácie leží územie v regióne neogénnych vulkanitov, v oblasti vulkanických vrchovín - Zvolenská vrchovina, v rajóne údolných riečnych náplavov (rajón kvartérnych sedimentov) a rajóne pyroklastických hornín (rajón predkvartérnych hornín)

Geodynamické javy

Významnú úlohu pri morfológickom formovaní územia majú svahové pohyby. Ich vznik a rozvoj je podmienený najmä priaznivou geologicko-tektonickou stavbou a svahovitosťou terénu. Územie je radené do oblasti II. radu, t.j. nestabilné tvary sa vyskytujú lokálne ako mikrozosuny – potenciálne oblasti mikrozosunov až mezozosunov, ktoré sa viažu na sieť dolín. Vzhľadom na nízku energiu reliéfu dotknutého územia a jeho situovanie do zastavanej časti k.ú. Detva je územie relatívne stabilné.

Reliéf dotknutého územia je ovplyvňovaný slabými fluvialnými eróznymi procesmi s miernym pohybom svahových hmôt, miestami s intenzívnou výmoľovou eróziou. V zastavanom území sa výmoľová erózia prejavuje v malom rozsahu. Seizmicita na Slovensku je determinovaná jej geologickou históriou a tektonikou. Podľa mapy seizmického ohrozenia v hodnotách makroseizmickej intenzity (*Atlas krajiny SR, 2002*) patrí územie mesta a jeho okolia do 6 -7° MSK-64. Tejto oblasti sa priraduje špičkové seizmické zrýchlenie 1,0 - 1,29 m/s².

Ložiská nerastných surovín

V území navrhovanej činnosti sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín. V širšom okolí a zároveň najbližšie k dotknutému územiu sa okrem iných vyskytujú hlavne ložiská stavebného kameňa Detva - Piešť, Stožok I a Stožok.

Vodné toky

Podľa slovenského hydrografického členenia patrí dotknuté územie do oblasti povodia Hrona, Ipľa a Slanej a do čiastkového povodia Hrona (hydrologické číslo 4-23). Z hľadiska režimu odtoku leží dotknuté územie v oblasti vrchovinnó-nížinej s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku. K akumulácii vody dochádza v mesiacoch december až február. Maximá vodnosti tokov sú v mesiacoch marec až apríl. Maximálne priemerné mesačné prietoky sa vyskytujú väčšinou v marci (IV,II), minimálne prietoky v septembri. Koncom jesene a začiatkom zimy sa prejavuje výrazné podružné zvýšenie vodnosti. Hlavným recipientom v rámci širšieho územia je rieka Slatina, ktorá pramení pod vrchom Päťina. V katastrálnom území mesta Detva preteká v smere V-Z južnou časťou intravilánu mesta v prirodzenom koryte v súbehu so štátnou cestou Zvolen – Lučenec. Hlavným recipientom dotknutého územia je Detviensky potok, pretekajúci Dettvou v smere S-J, ktorý je pravostranným prítokom Slatiny. Dĺžka hlavného toku Detvianskeho potoka je 13,38 km. Detviensky potok pramení približne 750 m juhozápadne od kóty Predná Poľana (1367 m n.m.) v nadmorskej výške 1225 m.

Od prameňa tečie v smere S-JZ po lokalitu Kostolná, odtiaľ prevažne na J. Preteká od severu do historickej časti mesta a ďalej cez sídlisko až po sútok s riekou Slatina za štátnou cestou Zvolen-Lučenec. Do rieky Slatina sa ako pravostranný prítok vlieva v nadmorskej výške 365 m medzi lokalitami Veľké Horevodie a Dolný mlyn. V celom intraviláne mesta je Detviensky potok upravený do lichobežníkového tvaru s čiastočným opevnením dna a brehov potoka kamennou dlažbou. Katastrálnym územím mesta Detva pretekajú aj tieto ďalšie toky:

- potok Trstená, ľavostranný prítok Detvianskeho potoka s prítokmi Brezinský potok a Majerovo
- potok Nemecká, ľavostranný prítok potoka Trstená
- Jelšovský potok, ľavostranný prítok Detvianskeho potoka
- Potok Dolinka, pravostranný prítok Detvianskeho potoka

Všetky tieto menšie potoky majú prirodzené koryto s brehovými porastmi a úpravami len v malom rozsahu.

Vodné plochy

Vodné plochy sa v dotknutom území nenachádzajú. V širšom okolí je väčšou vodnou plochou vodárenská nádrž Hriňová, ktorá je zdrojom vody, okrem iných, aj pre mesto Detva.

Podzemné vody

Hydrogeologické pomery sú odrazom geologicko – tektonickej stavby územia, blízkosti vodných tokov a nádrží, litologických pomerov, mechanicko- fyzikálnych a chemických vlastností hornín, ktorými podzemná voda preteká, zrážkovej činnosti, reliéfu terénu, vegetačného pokryvu a činnosti človeka. Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska leží dotknuté územie v hydrogeologickom rajóne V 083 Neovulkanity pohoria Poľana a časti Zvolenskej kotliny. Rajón je na juhu ohraničený riekou Slatina, ďalej hraničí s neogénom Zvolenskej kotliny a na východe s kryštalinickými horninami. Rajón je budovaný vulkanickými horninami, prevažne andezitami a ich vulkanoklastikami. Obeh podzemných vôd prebieha v puklinovo-pórovom prostredí. Výdatnosti prameňov ojedinele presahujú 1,0-2,0 l/s. Časť podzemných vôd je odvádzaná povrchovými tokmi a časť ich prestupuje skryte do Zvolenskej kotliny. Vzhľadom na stratovulkanickú stavbu masívu Poľany sú jej vnútorné svahy chudobnejšie na pramene, vyskytujú sa tu väčšinou len suťové pramene. Hydrogeologicky relatívne priaznivé môžu byť oblasti na obvode Poľany s väčšou mocnosťou vulkanoklastík a tektonicky porušené horniny. Rajón nebol hydrogeologicky skúmaný. Studne vyvrtané na okraji rajónu dosahovali výdatnosti od niekoľkých desiatín do 5 l/s.

Vodohospodársky chránené územia a využívanie vôd

Miera právnej ochrany vodného fondu je hodnotená vo väzbe na platné právne predpisy na úseku ochrany vôd. Ochrana vôd upravuje najmä zákon 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov.

Chránená vodohospodárska oblasť

V zmysle Nariadenia vlády č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd sa navrhovaná činnosť nenachádza na území chránenej vodohospodárskej oblasti. Cca 4 km JV sa nachádza CHVO Horného toku Ipľa, Rimavice a Slatiny.

Vodohospodársky významné vodné toky a vodárenské vodné toky

V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z. Detviansky potok (číslo hydrologického poradia 4-23-03-023) nie je zaradený k vodohospodársky významným vodným tokom ani vodárenským vodným tokom.

Ochranné pásma vodných zdrojov

Navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadneho ochranného pásma vodných zdrojov.

Citlivé a zraniteľné oblasti

Navrhovaná činnosť nezasahuje do citlivých alebo zraniteľných oblastí.

Ochranné pásma prírodných liečivých a minerálnych zdrojov

Prírodné liečivé a minerálne vody sa v dotknutom území nenachádzajú.

Klíma

Podľa klimatických oblastí Slovenska (*Atlas krajiny SR, 2002*) patrí dotknuté územie do oblastí mierne teplej, s priemerne menej ako 50 letných dní za rok, kde priemerná teplota vzduchu v júli neklesne pod 16 °C, denné maximum teploty vzduchu neklesne pod 25 °C a okrsku mierne teplého, mierne vlhkého, pahorkatinového až vrchovinového. Dlhodobá priemerná ročná teplota vzduchu v Detvianskej kotline dosahuje hodnotu cca 7-7,9°C, so stúpajúcou nadmorskou výškou klesá na 4°C (Poľana), pričom najteplejším mesiacom v roku je júl (17,7 °C v kotline) a najchladnejší február (-1,6 °C v kotline). Priemerné teploty sú -4,5 °C v zime a 18 °C v lete. Amplitúda teplôt dosahuje 19-20 °C. Okolité vyššie polohy sa vyznačujú nižšími priemernými mesačnými teplotami v závislosti od nadmorskej výšky, expozície svahov a cirkulácie vzduchu. V zimnom období možno pozorovať častý výskyt inverzií, keď teplota v podhorských oblastiach je porovnateľná alebo vyššia ako v údolných lokalitách. Priemerné ročné množstvo zrážok sa pohybuje okolo 700 mm. Veterné pomery sú ovplyvnené orografickým profilom širšieho alebo bližšieho okolia konkrétnej oblasti. Prevládajúce prúdenie je v kotline zo smerov V-JV a SZ-Z, vo vrcholových polohách je prúdenie určované predovšetkým všeobecnou cirkuláciou ovzdušia, prevláda prúdenie zo smerov S-SZ a JV-J. V chránených kotlinových polohách je veternosť malá, vyskytuje sa tu v priemere 40-50% situácií s bezvetrím až slabým prúdením vzduchu. Priemerná ročná rýchlosť vzduchu je 3,2 m.s⁻¹, v otvorených polohách veternosť vzrastá.

Pôdne pomery

Pôdy vznikli v procese historického vývoja v dôsledku interakcie medzi geologickými, klimatickými a biotickými faktormi na určitom stanovišti. Na základe týchto pôdotvorných faktorov a kvality pôdotvorných substrátov sa v dotknutom území a jeho širšom okolí vytvorili nasledovné pôdy (*Šály, Šurina in Atlas krajiny SR, 2002*):

fluvizeme glejové, sprievodné gleje z karbonátových a nekarbonátových aluviálnych sedimentov. Charakteristická je vysoká hladina podzemnej vody a prítomnosť glejového horizontu umiestneného pod humusovým horizontom. Ich výskyt je viazaný často na okraje alúvií, na kontakt so svahmi, pretože v týchto miestach sa hromadí i voda svahová z príľahlého územia. Sú to pôdy stredne ťažké, lokálne ľahké.

pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé zo sprašových hĺn a svahovín. Sú to pôdy s tenkým svetlým humusovým horizontom, pod ktorým je vyluhovaný eluviálny horizont a hlboký B horizont s výrazným oglejením, ktoré sa vyskytuje aj v aluviálnom horizonte. Celý profil je sezónne výrazne prevlhčený v dôsledku nízkej priepustnosti B horizontu pre vodu. Na povrchu sú pôdy stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké). V širšom okolí sú zastúpené i pseudogleje modálne na polygenetických hlinách so skeletom, stredne ťažké až ťažké.

kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín. Sú to pôdy s rôzne hrubým svetlým humusovým horizontom pod ktorým je B horizont zvetrávania skeletnatých substrátov s rôznym väčšinou však vyšším obsahom skeletu. Kambizeme pseudoglejové sú s výrazným oglejením v B horizonte. Vyskytujú sa i kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké.

Pôdy sú prevažne piesčito-hlinité a hlinité, bez skeletu alebo slabo skeletovité, v širšom okolí stredne až silno skeletovité.

Náchylnosť pôdy na degradáciu a kontamináciu.

Fyzikálna degradácia pôdy je podmienená sklonom reliéfu, hĺbkou pôdy, veternými pomermi, zrážkami a výparom, rýchlosťou vetra a pôdnou vlhkosťou, obsahom neerodovateľných častíc (> 0,8 mm) a obsahom ílovitých častíc (< 0,01 mm). Medzi hlavné prejavy fyzikálnej degradácie v SR patrí erózia a zhutňovanie pôd. Potenciálna ohrozenosť pôdy vodnou eróziou je v dotknutom území vzhľadom na charakter reliéfu žiadna až slabá. V širšom okolí až stredná prípadne extrémna. Ohrozenosť územia potenciálnou veternou eróziou je žiadna až slabá s odnosom menej ako 0,7 t/ha za rok. Zhutnenie pôdy (kompakcia) je významný proces degradácie pôdy, ktorý ovplyvňuje produkčnú funkciu pôdy, ale aj jej náchylnosť na iné degradačné procesy. Primárne zhutnenie je podmienené genetickými vlastnosťami pôdy. Trpia ním všetky ťažké pôdy (ílovitohlinité, ílovité, íly) ako aj pôdy s mramorovanými a iluviálnymi luvickými horizontmi (pseudogleje, luvizeme). Sekundárne (technogénne) zhutnenie je spôsobené činnosťou človeka, a to priamo – vplyvom tlaku kolies poľnohospodárskych mechanizmov, alebo nepriamo – znižovaním odolnosti pôd voči zhutneniu nesprávnym hospodárením (nedostatočným organickým hnojením, nevhodným sortimentom hnojív, nedodržiavaním biologicky vyvážených osevných postupov, spôsobov a podmienok obhospodarovania, a pod.). V okolí Detvy sa vyskytuje primárna a sekundárna kompakcia. K zhutňovaniu pôdy v širšom území nedochádza. Pôda má potenciálnu schopnosť inaktivovať a transportovať organické látky. Každá pôda disponuje prirodzenou schopnosťou do určitej miery eliminovať rôzne toxické látky. V prípade organických kontaminantov ide o ich inaktiváciu (zadržanie/ imobilizáciu) v pôdnom prostredí. Opakom zadržania, teda

imobilizácie je transport organických polutantov v pôdnom prostredí. Najdôležitejším mechanizmom retencie organických kontaminantov v pôde je ich sorpcia. Vo všeobecnosti, inaktivácia znamená schopnosť pôd zadržať látky, väčšinou cudzorodé, a zabrániť im dosiahnutie a kontaminovanie podzemných vôd alebo vstup do potravného reťazca. Transportná funkcia je opakom inaktivácie, teda ide o schopnosť pôd premiestňovať látky v rámci pôdneho profilu a z pôdneho profilu do podlažia. Ide o skupinu organických kontaminantov s nízkou až strednou rozpustnosťou vo vode, s vysokou perzistenciou v pôdnom prostredí, vysokým sorpčným koeficientom vzhľadom k pôdnemu materiálu a vysokou toxicitou pre živé organizmy. Táto skupina zahŕňa polyaromatické uhľovodíky, polychlóvané bifenyle a všetky vyššie halogénované aromatické zlúčeniny, z ktorých mnohé sú degradačnými produktmi bežne používaných pesticídov. Pre imobilizáciu a transport organických kontaminantov bolo vytvorených 5 kategórií od veľmi nízkej až po veľmi vysokú schopnosť pôdy imobilizovať alebo transportovať organické kontaminanty. Pôda má v území nízku až strednú schopnosť inaktivovať organické látky a strednú až vysokú schopnosť transportovať organické polutanty do podzemných vôd a horninového prostredia.

Flóra

Na základe fyto geografického členenia Slovenska patrí dotknuté územie do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu Slovenské stredohorie, podokres Poľana. Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetáciou, ktorá by za daných klimatických, pôdných a hydrologických podmienok vyvinula na určitom biotope bez vplyvu ľudských aktivít. Potenciálnu vegetáciu (*Maglocký, Atlas krajiny SR, 2002*) dotknutého územia reprezentovali jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov (*Alnetum glutinosae, Aegopodium – Alnetum glutinosae, Salicion triandrae p.p., Salicion eleagni*) na ktoré nadväzovali karpatské dubovo-hrabové lesy (*Carici pilosea-Carpinetum, syn. Quercus-Carpinetum medioeuropaeum*). Spoločenstvá jelšových lesov na nivách podhorských a horských vodných tokov tvorili jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*) s jelšou sivou (*Alnus incana*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a vĺba krehká (*Salix fragilis*), pre bylennú vrstvu boli typické kozonoha hoscova (*Aegopodium podagraria*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), škarda močiarna (*Crepis paludosa*), žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*), kuklík potočný (*Geum rivale*) a ďalšie. Spoločenstvá dubovo-hrabových lesov karpatských boli tvorené dubom zimným (*Quercus petraea*) hrabom obyčajným (*Carpinus betulus*), najčastejšie s prímiesou buka lesného (*Fagus sylvatica*), lipy malolistej (*Tilia cordata*) a javora poľného (*Acer campestre*). Pre bylennú vrstvu bol typický „trávinný“ charakter, s výrazným uplatňovaním ostrice chlpacej (*Carex pilosa*) s prítomnosťou charakteristických druhov dubín ako aj bučín, napr. zubačky cibul'konosnej (*Dentaria bulbifera*), mliečnika mandľolistého (*Tithymalus amygdaloides*), lipkavca marinkového (*Galium odoratum*), jahody obyčajnej (*Fragaria vesca*), medničky jednokvetej (*Melica uniflora*) a ďalších. Potenciálna vegetácia vplyvom postupného osídľovania územia začala ustupovať. Rozsiahle pôvodné lesné spoločenstvá zanikli a začali sa vytvárať lúky, pasienky, polia. Tieto skutočnosti podmienili súčasné zloženie flóry a zastúpenie jednotlivých druhov v biocenózach. Dotknuté územie je významne pozmenené ľudskou činnosťou. Nachádzajú sa tu najmä ruderálne spoločenstvá.

Pozdĺž toku Detvianskeho potoka sú lokálne roztrúsené dreviny a kry, prevažne vŕby (*Salix* sp.), zastúpené sú i ruža šípová (*Rosa canina*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), jelša obyčajná (*Alnus glutinosa*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), javor mliečny (*Acer platanoides*), topoľ (*Populus* sp.), borovica obyčajná (*Pinus sylvestris*), hruška (*Pyrus* sp.), jablňoň (*Malus* sp.), jedľa biela (*Abies alba*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jaseň štíhli (*Fraxinus excelsior*), smrek obyčajný (*Picea abies*). V podraсте je prítomná najmä nitrofilná ruderalná vegetácia najmä: ostrica (*Carex* sp.), žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), brečtan popínavý (*Hedera helix*), ostružina černicová (*Rubus caesius*), pýr plazivý (*Elitrigium repens*), palina pravá (*Artemisia vulgaris*), pichliač obyčajný (*Cirsium vulgare*), štiav lúčny (*Acetosella pratensis*), kozonoha hoscova (*Aegopodium podagraria*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), hluchavka (*Lamium* sp.), vratič obyčajný (*Tanacetum vulgare*), lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), a pod. Z invázných druhov bol zaznamenaný pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*) a zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*). Vzhľadom na situovanie navrhovanej činnosti do zastavaného územia mesta sa výskyt chránených, vzácnych a ohrozených druhov flóry nepredpokladá.

Fauna

Dotknuté územie spadá na základe členenia Slovenska na živočíšne regióny do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty, vnútorného obvodu, južného okrsku. Zloženie fauny širšieho okolia podmieňuje nielen jeho zemepisná poloha, ale aj tvar terénu, mikroklimatické pomery a predovšetkým vegetačný kryt. Územie určené na realizáciu navrhovanej činnosti je z hľadiska fauny veľmi málo významné, nakoľko ide o územie situované v zastavanom území mesta Detva s početnými bariérovými prvkami- komunikácie, mestská zástavba, spevnené plochy a pod. K živočíšnym druhom, ktoré žijú v sídlach a ich najbližšom okolí ako sú obytné a hospodárske stavby, záhrady, parky, smetiská patria synantropné druhy, ktoré sú viazané na ľudské príbytky poskytujúce úkryt a potravu: vrabec domový (*Passer domesticus*), myš domová (*Mus musculus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*) a iné.

Ďalšou skupinou sú hemisynantropné živočíchy, ktoré vyhľadávajú ľudské príbytky v čase reprodukcie na hniezdiská a potravu. Z vtákov sa v týchto spoločenstvách vyskytujú hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), drozd čierny (*Turdus merula*), žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*), lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*). Z cicavcov sa tu môžu vyskytovať jež obyčajný (*Erinaceus europaeus*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*), tchor tmavý (*Mustela putorius*) a iné. Častými obyvateľmi záhrad je aj penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*). Trasochovej žltý (*Motacilla flava*) a trasochvej biely (*Motacilla alba*) sa zdržujú pri hospodárskych dvoroch, ktoré im poskytujú dostatok potravy. K živočíšnym druhom spoločenstiev tečúcich vôd a brehov vôd patria ulitníky, kôrovce, kosce, pavúky, chvostoskoky, chrobáky a druhy, ktorých larvy žijú vo vode: vážky (*Odonata*), šidlá (*Anisoptera*), pošvatky (*Plecoptera*), podenky (*Ephemeroptera*), potočníky (*Trichoptera*) a pod. Detviansky potok od ústia do rieky Slatina v meste Detva po pramene vrátane prítokov je zaradený k lososovým vodám pstruhovým. Nie je predpoklad, že by

realizáciou navrhovanej činnosti došlo k zániku chránených, vzácnych a ohrozených druhov fauny a ich biotopov.

Chránené územia prírody a krajiny - územná ochrana, Natura 2000

Dotknuté územie sa podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nachádza v 1.stupni ochrany - voľná krajina. Najbližšie veľkoplošné chránené územie Chránená krajinná oblasť Poľana sa nachádza cca 3 km severným smerom od dotknutého územia. Najbližšie maloplošné chránené územie k navrhovanej činnosti je Národná prírodná rezervácia Rohy, vzdialená cca 3 km západným smerom od dotknutého územia. Dotknuté územie nebolo zaradené medzi územia európskeho významu. Najbližšie územie európskeho významu SKÚEV0247 Rohy je vzdialené od dotknutého územia cca 3 km západným smerom. Dotknuté územie nenachádza v žiadnom chránenom vtáčom území. Najbližším chráneným vtáčim územím je SKCHVÚ022 Poľana vzdialená cca 500 m severovýchodným smerom a cca 1 km juhozápadným smerom. Rozhodnutím byra Medzinárodnej koordinačnej rady programu „Človek a biosféra“ bola Chránená krajinná oblasť Poľana zaradená dňa 27.marca 1990 do siete biosférických rezervácií UNESCO. Navrhovaná činnosť je vzdialená od prechodnej zóny rezervácie cca 3 km severným smerom. V dotknutom území navrhovanej činnosti, sa osobitne chránené stromy, na ktoré sa vzťahuje ochrana nenachádzajú.

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Krajina je časť územia tak, ako ju vnímajú ľudia, ktorej charakter činností a vzájomného pôsobenia prírodných a / alebo ľudských faktorov (*Európsky dohovor o krajine 2000*). Kultúrna krajina je kombináciou „prírody a kultúry“. Dotknuté územie charakterizuje typ kultúrnej krajiny. Táto sa vo všeobecnosti označuje ako protipól prírodnej krajiny, pretože vznikla ako výsledok procesov kultivácie územia, počas ktorých bola pôvodná štruktúra krajiny nahradená sekundárnou. Špecifická kombinácia originálnych znakov kultúrnej krajiny, počet pozoruhodných miest, historické a kultúrne fenomény, image územia, spolutvoriace fenomény slovenského folklóru, vytvárajú predpoklad vysokej atraktivity územia.

Prítlačivosť územia vyplýva z:

- a) Kultúrnej krajiny - rozhodujúce znaky, ktoré vytvárajú krajinný obraz a krajinný ráz sú:
 - reliéf - terénne tvary a relatívna výšková členitosť
 - prevažujúci typ druhotnej krajinej štruktúry a jej celkové usporiadanie
 - prevažujúci typ sídelnej štruktúry - mesto a lazy
 - typ ľudovej architektúry - karpatská zrubová architektúra
 - Laznícke usadlosti a „mestské domy“

- b) Kultúrno-historických tradícií – Detva vznikla ako poľnohospodárska obec v r. 1636-1638 s nespočetnými lazmi a osadami okolo. Vznikla tu prvá bryndziareň na

Slovensku v r.1787. Zachovala si dva fenomény – fragmenty ľudovej architektúry na námestí a kompaktnú vizuálnu kulisu jednopodlažných domov so sedlovými strechami.

Z hľadiska geoeologických (prírodných) krajinných typov ide o montánnu krajinu mierneho pásma, mierne teplú kotlinovú akumuláčno-eróznou krajinu s kapilárnymi a pórovými podzemnými vodami, prolúviálnymi pahorkatinami so sprašovými hlinami s ilimerizovanými pôdami a dubohrabinou. Katastrálne územie Detvy sa vyznačuje viacerými prírodnými a kultúrohistorickými hodnotami, špecifickým krajinným prostredím, zachovaným špecifickým národopisným rázom. Krajinný obraz Detvy je kombináciou viacerých krajinných fenoménov. Pre Detvu charakteristická relatívna výšková členitosť – prevažne podvrchoviny, zastúpenie historických krajinných štruktúr – vejárovito usporiadané šváky polí, roztratené lazničke osídlenie so zachovanými typmi ľudovej architektúry a kultúrny imidž územia (zachovávanie ľudových tradícií). Dominantou a symbolom územia je horský masív Poľana, na severe od katastrálneho územia Detvy. Členitá krajina Detvy je pozostatkom dávnej sopečnej činnosti a pestrého vývoja. Súčasná krajinná štruktúra predstavuje obraz aktuálneho stavu využívania územia. V nasledujúcej tabuľke je uvedená štruktúra katastrálneho územia Detvy podľa druhu pozemkov.

Druh pozemku	Rozloha	Podiel v %
Trvalé trávne porasty	3 143	46,1
Orná pôda	1 192	17,5
Záhrady a ovocné sady	86	1,3
Lesné pozemky	1 885	27,7
Vodné plochy	29	0,4
Zastavané plochy	347	5,1
Ostatné plochy	124	1,9
Celková výmera	6 809	100

Zdroj: PHSR mesta Detva na roky 20015-2023

Z celkovej výmery k.ú. Detvy 6 809 ha poľnohospodárska pôda zaberá približne okolo 63 %. Asi dve tretiny poľnohospodárskej pôdy tvoria trvalé trávnaté porasty a jednu tretinu orná pôda. Lesné pozemky predstavujú približne štvrtinu z celkovej rozlohy územia. Pre Detvu a mikroregión je charakteristický rozptýlený spôsob osídlenia, ktorý má svoj pôvod vo valaskej kolonizácii. Tento spôsob osídlenia sa zachoval dodnes a je špecifickosťou územia.

Dotknuté územie a navrhovaná činnosť je situovaná v zastavanom území mesta Detva. V rámci dotknutého územia boli identifikované nasledovné prvky súčasnej krajinej štruktúry:

- Súvislá urbanizovaná zástavba – sídlo Detva. Podstatná časť tohto územia je tvorená zástavbou. Povrch tvoria najmä panelové domy a rodinné domy, cesty a iné umelé povrchy. Sporadicky sa vyskytujú rôzne formy vegetácie.

- Dopravné línie – cestné komunikácie (štátne i miestne)
- Poľnohospodárska pôda – TTP, orná pôda, záhrady.
- Vegetácia- líniová nachádza sa vo fragmentoch pozdĺž komunikácií a v okolí tokov. Vegetácia v intraviláne má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy však zaberá aj synantropná vegetácia.
- Vodné toky- cez dotknuté územie preteká Detský potok.
- Lesné porasty- nachádzajú sa v širšom okolí.

Za územný systém ekologickej stability (ÚSES) sa považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentra, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu. Kostra ÚSES predstavuje sieť ekologicky významných segmentov územia, ktoré plnia funkciu biokoridorov, biocentier prípadne interakčných prvkov. V dotknutom území sa prvky územného systému ekologickej stability nevyskytujú.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Obyvateľstvo

Od šesťdesiatych rokov až po rok 1991 počet obyvateľov Detvy narastal, čo bolo dôsledkom rozvoja priemyselnej strojárnej výroby. V tom období sa do Detvy prisťahovali za prácou obyvatelia z rôznych regiónov Slovenska aj Čiech. Najvyšší počet obyvateľov dosiahla Detva v roku 1998, od uvedeného roka však počet obyvateľov klesá. Prirodzený prírastok obyvateľstva od roku 1991 postupne striedavo narastá a klesá. Počet prisťahovaných obyvateľov oproti 80-tym rokom sa mierne znížil a od roku 1991 má tiež klesajúcu tendenciu. Počet vystávaných obyvateľov v posledných rokoch narastá. Imigrácia je ovplyvnená zamestnanosťou a väčšou atraktivnosťou rozvinutejších miest. Do väčších miest sa sťahujú najmä mladí jednotlivci a rodiny. Klesajúci prirodzený prírastok a zvyšujúci sa migračný úbytok sa prejavuje na celkovom postupnom úbytku obyvateľstva Detvy. Podľa údajov Štatistického úradu SR žije na území mesta Detva k 31.decembru 2011 spolu 15 030 obyvateľov. Je to nárast o cca 300 obyvateľov od roku 2010. Z tohto počtu je 7047 mužov a 7437 žien. Kategóriu predproduktívny vek (0-14) tvorí 2093 obyvateľov. Z tohto počtu je 1 106 mužov a 987 žien. Kategóriu 15-29 rokov tvorí 3 227 obyvateľov. Z tohto počtu je 1 642 mužov a 1 585 žien. Kategóriu 30-49 rokov tvorí 4 663 obyvateľov. Z tohto počtu je 2 387 mužov a 2 276 žien. Kategóriu 50-64 rokov tvorí 3 169 obyvateľov. Z tohto počtu je 1 480 mužov a 1 689 žien. Kategóriu 65-84 rokov tvorí 1 778 obyvateľov. Z tohto počtu je 692 mužov a 1 086 žien. Vo veku 85 rokov a viac sa nachádzalo 41 mužov a 59 žien. Väčšina obyvateľov Detvy t.j. približne 78 % sa hlási k rímskokatolíckemu vyznaniu, k evanjelickému asi 4,4 %. Približne 13 % obyvateľstva je bez vierovyznania. Podľa národnostného zloženia je obyvateľstvo Detvy homogénne, k slovenskej národnosti sa hlási približne 96 % obyvateľov. Ostatné národnosti sú len slabo zastúpené. V štruktúre obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity majú prevahu muži (cca 52 %) nad ženami (cca 48 %). Celkový počet ekonomicke aktívnych osôb tvorí cca 53 % populácie. Z celkového počtu ekonomicke aktívneho

obyvateľstva najviac obyvateľov pracuje v priemyselnej výrobe (cca 31 %). V poľnohospodárstve pracuje cca 2%, v stavebníctve cca 2 %, v obchode cca 9 %, vo verejnej správe cca 6 %, v zdravotníctve cca 3 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

Sídlo a jeho história

Mesto Detva sa nachádza v centre Slovenska, v Banskobystrickom kraji, na južnom úpätí najväčšieho stratovulkánu v Strednej Európe - Poľane. Podpoľanie bolo osídlené už v dobe predhistorickej. Dokazujú to nálezy osídlenia zo skalnej plošiny Kaľamárka na Chrapkovej patriace do neskej doby bronzovej. Archeologický výskum na Kaľamárke potvrdil keltské osídlenie, osídlenie v rímskej a veľkomoravskej dobe a jeho zánik v 10. alebo 11. storočí n.l. Podľa doloženej prvej písomnej zmienky Detva vznikla v roku 1638 ako poddanská obec vígľáškeho panstva na mieste panského majera so súhlasom zemepána Ladislava Csákyho. Vďaka svojráznej ľudovej kultúre ovplyvnenej valaskou kolonizáciou sa však rýchlo dostala do historického povedomia slovenského národa. Detva vznikla v jednom z najnepokojnejších období – v období tureckých vojen a protihabsburských povstaní uhorskej šľachty, ktoré charakterizujú celé 17. storočie. V roku 1811 sa privilegiálnou listinou Františka I. Habsburského povýšila na mestečko s právom usporiadania 4 jarmokov ročne a týždenných trhov. V tomto čase zrejme dostala aj erb. Prvá zmienka o ňom pochádza z roku 1813. V minulosti sa Detva nemohla pochváliť väčším priemyslom. Hlavným zamestnaním Detvanov bola ťažba dreva, chov oviec a roľníctvo. Roľnícky spôsob života dopĺňala malovýroba zručnejších gazdov (napr. výroba kolovrátkov, modrotlačiarenská výroba). V 18. - 19. storočí predávali Detvania na trhoch v Lučenci šindel a stavebné drevo a nakupovali obilie. V roku 1787 v Detve založil Ján Vagač zo Starej Turej prvú bryndziareň na Slovensku, chýrnu kvalitnými mliečnymi produktmi i v zahraničí. Za predmníchovskej ČSR sa maloroľnícko - robotnícky ráz obce nezmenil. Pre veľkú nezamestnanosť boli mnohí obyvatelia nútení vystáť sa do cudziny. Detva má svoje miesto i v moderných dejinách. Počas SNP sa Detva aktívne zapojila do protifašistického odboja. Vybudovanie strojárskeho podniku Podpolianskych strojární v 20-tom storočí ovplyvnilo ďalšie smerovanie mesta. Bola s ním spojená nová urbanizácia a potlačenie poľnohospodárskeho spôsobu života obyvateľov. V roku 1965 sa Detva stala mestom a od roku 1996 sídlom novovzniknutého okresu Detva. Kataster Detvy bol pôvodne oveľa väčší ako dnes. Niektoré vzdialenejšie laznicke osídlenia okolo obce v priebehu rokov rástli a prirodzeným spôsobom sa osamostatňovali. V súčasnosti tvoria Detvu miestne časti: Detva - historická časť a Detva – sídlisko nachádzajúce sa v zastavanom území a miestne časti, tzv. lazy: Krné, Piešť I., Piešť II., Kostolná, Skliarovo a Zapriechody.

Priemyselná výroba

Štruktúra priemyselnej základne je profilovaná jednotlivými nižšie uvedenými odvetvami. Strojársky priemysel - pre celý región bol donedávna typický monoštruktúrny charakter priemyslu s dvoma dominantnými strojárskymi podnikmi v Detve a Hriňovej, ktoré sa začali budovať po roku 1950. V roku 1975 boli obidva podniky začlenené do VĽH Martin a v r.

1978 premenované na Závody ťažkého strojárstva, š.p. v Detve. Po roku 1990 sa v štruktúre priemyselnej výroby okresu začali postupne rozvíjať ďalšie odvetvia ako napr. drevospracujúci priemysel, šitie obuvi, šitie odevov, spracovanie skleneného vlákna. Po rozpade bývalých strojární Detvy vznikali menšie firmy, časť zamestnancov sa uplatnila ako drobní živnostníci vo výrobe kovových výrobkov, komponentov pre strojársku výrobu či iné odvetvia, alebo v oprave a servise strojov, automobilov a pod. Najvýznamnejším podnikom v regióne je v súčasnosti PPS Group a.s., ktorý pôsobí v areáli bývalých Podpolianskych strojární v Detve. Firma sa orientuje na vývoj a výrobu komponentov pre nadnárodné spoločnosti v oblasti stavebných, cestných, banských strojov (zvárané konštrukcie pre nakladače, bagre a ostatné stavebné stroje, banské stroje, nápravy pre autobusy, nápravy pre stavebné a špeciálne stroje). Ťažiskovým výrobným programom v súčasnej dobe je výroba rámov, rámových konštrukcií vrátane ich súčastí, prvkov kinematiky mobilných pracovných strojov a ostatných oceľových konštrukcií strojov a zariadení. PPS VEHICLES, s.r.o. a PPS FINAL s.r.o. sú spoločnosti priamo podnikajúce v priestoroch priemyselného areálu. Okrem toho v areáli bývalých Podpolianskych strojární pôsobí niekoľko menších podnikov, ktoré využívajú vybudovanú základňu tohto existujúceho priemyselného parku.

Drevospracujúci priemysel - k najväčším drevospracujúcim podnikom Detvy patria AD-plus s.r.o. a HLOZ EXIM s.r.o. – Pila, Detva Studienec (piliarske firmy), DREVOSPOL s.r.o. (nábytok), FORSAW s.r.o (výroba paliet), INVESTEX – drevovýroba s.r.o. (okná) a prevádzka Jána Petrinca (nábytok a drevené schodišťa).

Šitie odevov a obuvi - Najväčším podnikom, ktorý má prevádzku na území Detvy je DUPAN s.r.o., Kriváň, zameraný na šitie zvrškov obuvi. VZOR – výrobné družstvo Zvolen má v Detve dve menšie prevádzky – šitie odevov a kartonáž.

Stavebníctvo a výroba stavebných hmôt – patrí k slabo rozvinutým odvetviám na území Detvy a v regióne. V štruktúre podnikateľov prevládajú fyzické osoby, vykonávajúce svoju činnosť na základe živnostenského oprávnenia (pomocné stavebné práce, murárske práce, výroba betónu).

Potravinárska výroba - Po roku 1990 tu vzniklo niekoľko menších podnikov zameraných na spracovanie kravského mlieka, najmä výrobu syrov v Hriňovej (Hriňovská mliekareň), aj malé podniky na spracovanie mäsa a výrobu mäsových produktov. V Detve je rozvinutá výroba cestovín, pekárskeho a cukrárskeho výrobkov, výroba celozrnných chlebičkov. Sú to najmä malé podniky POĽANA s.r.o - pekárň (Čabová), DETVA plus s.r.o. (Čabová), GM plus s.r.o – pekárň (Golian, Môťovský), LASTIA s.r.o.- cestoviny a výrobky zdravej výživy, Ríči Jozef RIJA - cukrárenská výroba, Šulaj Jozef - cukrárenská výroba,, Gonda Ivan GONEX - výroba cereálnych potravín, Krnáč Štefan - Pekárň u Boriakov, Vidlička Jozef – pekárň, Krinovič Jozef Ing. – Mlyn a ďalšie.

Poľnohospodárska výroba

Z celkovej výmery k.ú. Detvy 6 809 ha poľnohospodárska pôda zaberá približne okolo 63 %. Asi dve tretiny poľnohospodárskej pôdy tvoria trvalé trávnaté porasty a jednu tretinu orná pôda.

Poľnohospodárska výroba je zabezpečovaná prostredníctvom Poľnohospodárskeho podniku AGROSEV spol. s.r.o. DETVA. K ďalším agropodnikateľom hospodáriacim na poľnohospodárskej pôde v k. ú. Detvy patria PD Kalinovčan, PD Očová, RD Kriváň, M-TRADE AGE s.r.o, Látky, stredisko Stožok. V Detve sa zachovalo aj individuálne hospodárenie na menších celkoch, ktoré bolo pre toto územie typické pred obdobím kolektívizácie. Rastlinná produkcia sa postupne prispôsobuje reálnemu dopytu po jej produktoch. Najviac rentabilnými a pestovanými sú obiloviny. Ako špeciálna plodina sa tu pestuje repka ozimná. Krmoviny, ktoré sa pestujú, predurčujú zabezpečenie potreby krmovín pre rozvoj živočíšnej výroby. Rastlinná výroba je zameraná na pestovanie osív, olejní a krmovín. Živočíšna výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytká, oviec a na výrobu mlieka a mäsa. U drobných užívateľov poľnohospodárskej pôdy a záhumienkárov okrem chovu hovädzieho dobytká a oviec sa pre samozásobovanie chovajú ošípané a hydina.

Lesné hospodárstvo

Prevažná časť k.ú. Detvy je odlesnená. Z celkovej rozlohy 6 809 ha tvoria lesné pozemky okolo 1885 ha, čo je 27, 7 %. Listnaté, ihličnaté a zmiešané lesy sú v súvislých plochách len na severozápade a juhozápade a predstavujú významný potenciál. V k.ú. Detvy sa nachádzajú všetky tri druhy lesov, členených podľa ich základnej funkcie: hospodárske lesy, ochranné lesy a lesy osobitného určenia. Prevalu majú hospodárske lesy s hlavnou produkčnou funkciou. Hlavnou funkciou ochranných lesov je ochrana stanovišť a všetky mimo produkčné funkcie lesov. Lesy osobitného určenia plnia verejnoprospešné funkcie a tiež funkciu produkčnú. Produkčný potenciál lesov je limitovaný celospoločenskými záujmami ako sú ochrana prírody, ochrana vodných zdrojov, ekologická stabilita a trvalou udržateľný rozvoj územia. Najväčším subjektom hospodáriacimi na lesnej pôde v k. ú. Detvy sú Lesy SR š.p.. K ďalším väčším subjektom patria Urbárska spoločnosť v Detve, Církevné lesy (Neosolium s.c.m.) a Ostrôžka - pozemkové spoločenstvo Detva. Okrem uvedených je subjektov je časť lesnej pôdy v majetku a obhospodarovaní fyzických osôb.

Infraštruktúra

Zásobovanie pitnou vodou je v súčasnosti zabezpečené cez jestvujúci verejný vodovod Detva, ktorý je napojený na stredoslovenskú vodárenskú sústavu. Vlastné mesto Detva je pitnou vodou zásobované zo skupinového vodovodu „HLF“ (Hriňová – Lučenec – Fiľakovo), keď zdrojom vody je vodárenská nádrž Hriňová s maximálnym povoleným odberom vody pre pitné účely v množstve $Q_{max.} = 325,0$ l/s. Ďalej sú to samostatné vodovody – verejný vodovod Detva – Piešť II a miestny vodovod Detva – Stavanisko, ktoré sa využívajú pre hromadné zásobovanie pitnou vodou pre okrajovú miestnu vidiecku zástavbu. Vodný zdroj Detva – Piešť II tvoria zachytené pramene situované cca 4,5 km juhovýchodným smerom od mesta Detva v katastrálnej časti Piešť II. Vodný zdroj Detva – Stavanisko je prameň – puklinový výver podzemnej vody situovaný cca 1,8 km severným smerom od mesta Detva v katastrálnej časti Baračka v nadmorskej výške cca 571,5 m n.m. Nezanedbateľné sú tiež miestne vodovody malého rozsahu a samostatné domové studne, ktoré slúžia pre individuálne

zásobovanie pitnou vodou okrajovej rozptýlenej vidieckej zástavby – Skliarovo, Kostolná, Piešť, Krné.

Zásobovanie úžitkovou vodou - ako zdroj povrchových vôd sa pre závlahu záhradiek v záhradkárskej osade Detva sídlisko využíva voda z rieky Slatina. SZZ – Detva odoberá vodu priamo z rieky Slatina na základe vodoprávneho rozhodnutia a súhlasu správcu toku SVP š.p. – Povodie Hrona. Odber úžitkovej vody je povolený v množstve $Q_{max.} = 5,0$ l/s – po dobu 5 hodín denne.

Kanalizácia a čistenie odpadových vôd

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd je zabezpečené vybudovaným kanalizačným komplexom mesta Detva, ktorí tvorí jednotná verejná kanalizácia a čistiareň odpadových vôd ČOV – Detva. Odpadové vody sú odvádzané hlavnými kanalizačnými zberačmi A, B, C, D a E jednotnej kanalizácie na mechanicko-biologickú mestskú ČOV a po prečistení sú vyústené do recipientu – rieky Slatina. V ostatnom území sú odpadové vody zneškodňované individuálne. Splaškové odpadové vody sú akumulované v individuálnych domových žumpách, septikoch a suchých WC, prípadne v malom rozsahu aj na vybudovaných malých domových ČOV – v rozptýlenej zástavbe s blízkym jestvujúcim recipientom.

Zásobovanie elektrickou energiou

Mesto je zásobované el. energiou z 22 kV linky č. 306 napojenej z prevodovej trafostanice 110/22 kV v Lieskovci a z 22 kV dvojlinky č. 345 a 346 napojenej z prevodovej trafostanice 110/22 kV ZŤS Detva. Z týchto hlavných liniek sú odbočené linky 395 a káblový rozvod 471.

Zásobovanie teplom a zemným plynom

Na území mesta je hlavným zdrojom na výrobu tepla, vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody a na varenie zemný naftový plyn. Zdrojom zemného plynu naftového pre mesto Detva je existujúci vysokotlakový (ďalej „VTL“) plynovod, ktorý prechádza miestnou časťou Piešť. Z plynovodu je vysadená odbočka do regulačnej stanice zemného plynu VTL/STL, ktorá sa nachádza mimo bezpečnostného pásma štátnej cesty I/50 (E 571). Regulačná stanica slúži ako zdroj zemného plynu pre celoplošnú plynofikáciu mesta. Časť Piešť je zásobovaná zemným plynom z odovzdávacej stanice zemného plynu pre plynovod Hriňová. Sieť miestnych stredotlakových (ďalej „STL“) plynovodov pozostáva z podzemných potrubných rozvodov, ktoré sú vedené prevažne v zelených pásoch, vedľa miestnych komunikácií, z časti v chodníkoch a z časti v miestnych komunikáciách. Z miestnych STL plynovodov sú k jednotlivým odberateľom vybudované STL prípojky plynu, ktoré sú ukončené na hraniciach pozemkov jednotlivých obyvateľov. V súčasnej dobe je zásobovanie bytových domov, vybavenosti a služieb teplom v časti Detva – sídlisko zabezpečované z kotolní K1 až K4. Vo východnej časti priemyselného parku Detva - Trstená je umiestnený centrálny tepelný zdroj na biomasu. Vybavenosť a služby v meste Detva sú na teplo napájané aj z vlastných teplovodných kotolní, ktoré tvoria súčasť jednotlivých objektov, príp. areálov. V meste je celkom 33 takýchto kotolní. Rodinné domy sú zásobované teplom pre vykurovanie a prípravu TÚV prevažne z vlastných plynových zdrojov tepla – kotolne do 30kW, prípadne lokálne

vykurovacie telesá. Časť rodinných domov, najmä v okrajových častiach, je vykurovaná z vlastných zdrojov tepla na pevné palivo, príp. elektrickou energiou.

Doprava

Rozhodujúcim cestným prepojom, ktorá prechádza Detvou a má i nadregionálny charakter je cesta I/50 Trenčín – Žiar nad Hronom – Zvolen – Lučenec – Košice a úsek rýchlostnej cesty R2 v smere Zvolen - Lučenec. Intravilánom a zároveň dotknutým územím prechádza cesta III/06628 Detva - Dúbravy – Očová – Zolná (pripája sa na cestu II/591), ktorá je chrbticou dopravného systému Detvy. Je napojená na cestu I/50 križovatkou. Cesta III/05098 vedie k železničnej stanici. Dôležitou súčasťou dopravného systému Detvy je sieť miestnych komunikácií, ktorá je rozsiahla, čo súvisí s rozptýleným osídlením. V súčasnosti je v meste Detva cca 290 osobných aut na 1000 obyvateľov, čo je 1 osobné auto na 3,45 obyvateľa. Pri objektoch hromadného bývania na 100 bytov pripadá 87 otvorených odstavných miest. Prekryté odstavné miesta – garáže sú v rámci hromadnej bytovej výstavby vybudované v niekoľkých lokalitách, spolu je to 930 garáží čo predstavuje zhruba 33% krytých státí z celkového počtu cca 2 800 áut. Hlavné záchytné parkoviská v časti Sídliisko tvoria spolu 327 miest, cca 70 parkovacích miest je vykrývané parkovaním na komunikáciách. V rámci Detvy cyklistické trasy nie sú dostatočne vybudované. Existujúce cyklotrasy sú vedené na cestných komunikáciách. Zabezpečené bolo len vyznačenie regionálnych cyklotrás okruhu Okolo Poľany, ktoré prechádzajú po cestách II. a III. triedy, ako aj po cestách s nespevným povrchom. Hlavné cyklotrasy prechádzajú územím Detvy v smere západ – východ a sever - juh. Infraštruktúru pešej dopravy v meste tvoria len chodníky pre peších, vybudované okolo miestnych komunikácií. Katastrálne územie pretína hlavná železničná trať II. kategórie (Južný ťah) N. Zámky – Šurany – Levice - Kozárovce - Zvolen - Lučenec - Lenártovce - Košice. V úseku Zvolen - Košice je trať jednokoľajná nezávislej trakcie, čiastočne je i zdvojkolejnená. Železničná zastávka je na južnom okraji intravilánu mesta.

Služby a občianska vybavenosť

Pozitívnym trendom v rámci Detvy, ktoré možno zaznamenať v posledných rokoch, je výstavba nových polyfunkčných objektov pre obchod a služby napr. obchodný dom OÁZA, dom nábytku VAŽO, polyfunkčný objekt M&J Holding, reštaurácia Kobra - polyfunkčný objekt, polyfunkčný objekt p. Bátku, autopredajne a pod. Obnovou viacerých starších objektov vznikli priestory pre obchod a služby najmä na ul. Partizánskej, Nám. SNP a ďalších. Podobne ako iné regióny, ani Detvu neobišiel vplyv obchodných reťazcov zahraničných obchodných firiem, čím sa zároveň oslabujú pozície malých súkromných obchodných firiem, ale zároveň sa zvyšuje ponuka dovážaných tovarov. Okrem obchodu sú najviac zastúpenými činnosťami služby súvisiace so strojárskou výrobou, zámočnicke práce a pod, služby orientované na výpočtovú techniku, stavebné práce, údržbu a opravu strojov a zariadení, reklamnú činnosť, administratívne práce. Mimoriadne potrebné je posilniť ubytovacie služby, a to vo viacerých kategóriách (kemping, ubytovanie na súkromí,). Rozvoj týchto služieb je nutný pre vytvorenie podpory rozvoja cestovného ruchu a agroturistiky v regióne. Pri lokalizácii služieb dochádza k ich neoptimálnemu usporiadaniu,

čo je podmienené nedostatkom priestorov, ale aj slabším dopytom. Najkumulovanejšie sú služby v mestskej časti – sídlisko. V historickej časti Detvy a mestských častiach je ponuka služieb obmedzená, alebo úplne chýba.

Rekreácia a cestovný ruch

Športovo-rekreačnú vybavenosť mesta možno z hľadiska ich lokalizácie rozdeliť do dvoch skupín. Prvou sú športovo-rekreačné zariadenia a priestory v zastavanom území mesta. Ťažiskom športovej vybavenosti mesta je všesportový areál s futbalovým ihriskom, areál Černecký s tenisovými kurtami na ploche bývalého škvárového ihriska a zimný štadión v sektore Detva – Sídlisko. Základná športová vybavenosť je súčasťou areálov škôl a voľných priestranstiev obytných súborov (tenisové kurty Dolinky). Druhou sú športovo-rekreačné priestory mimo zastavaného územia mesta. Rekreačná vybavenosť mimo zastavaného územia mesta je lokalizovaná do prírodných priestorov – škola na Stavanisku, škola v Piešti, lyžiarske bežecké trate v lokalite severovýchodne od zastavanej časti mesta. Katastrálne územie Detvy sa vyznačuje viacerými prírodnými a kultúrohistorickými hodnotami, špecifickým prírodným a krajinným prostredím, zachovaným špecifickým národopisným rázom. Tieto hodnoty sú zaujímavé aj z pohľadu návštevníka. Možnosti Detvy a blízkeho okolia v oblasti cestovného ruchu:

Vidiecka turistika - víkendové, prázdninové a rekreačné pobyty, chalupárenie, chatárenie a iné. Ich ťažiskom je pobyt na vidieku, kontakt s prírodou, poznávanie tradícií a kultúry Detvy.

Agroturistika - pobyty na laznických poľnohospodárskych usadlostiach.

Turistika - športová a poznávacia, pešia, lyžiarska, horské bicykle, hipoturistika a iné.

Jazdectvo - na jazdectvo a agroturistikú sa orientuje Ranč v zelenom údolí.

Návšteva prírodných výtvorov - bralá a steny na Kaľamárke, Melichova skala, Kopa, Ježová

Extrémne horské športy - skalolezectvo (Kaľamárka).

Zimné športy - možnosť korčuľovania na zimnom štadióne, behy na lyžiach, zábava na snehu. V rámci Detvy chýba stredisko zimných lyžiarskych športov. V blízkosti Detvy bol v minulosti vybudovaný malý lyžiarsky vleč (nad sídliskom – časť Dolinky) tento je už viac rokov nefunkčný. K najvýznamnejším strediskám cestovného ruchu so zameraním na zimné športy v blízkosti Detvy patria: Horský Hotel Poľana v Hriňovej, ktorý poskytuje ubytovacie, stravovacie služby a doplnkové služby, Biele Vody - lyžiarsky areál s umelým zasnežovaním, lyžiarsky areál Látky s umelým zasnežovaním, strediská Kerametal a Thorma Relax na Látkach s udržiavanými traťami pre behy na lyžiach.

Špecifické záľuby a záujmy - poľovníctvo, rybárstvo, zber húb a lesných plodín, hľadanie minerálov, rastlín, samorastov a iné. Priamym sprostredkovateľom loveckých aktivít sú poľovné združenia a Lesy SR, OLZ Kriváň.

Nezanedbateľnou súčasťou cestovného ruchu sú ľudoví remeselníci uchovávajúcí ale aj prezentujúci tradičnú kultúru svojimi výrobkami na festivaloch ľudovej kultúry alebo prostredníctvom ľudovomeleckých predajní.

Najväčším ubytovacím zariadením v Detve je Hotel Detva nachádzajúci sa vedľa cestnej komunikácie I/50 (Bratislava – Košice). Hotel Detva okrem ubytovania poskytuje aj ďalšie doplnkové služby súvisiace s cestovným ruchom a časť svojich priestorov poskytuje pre prevádzky ďalších subjektov. Menším ubytovacím zariadením v meste je Hotel Zimák, poskytujúci ubytovacie služby. K ubytovacím zariadeniam nižšieho štandardu patrí Turistická ubytovňa na Kostolnej a chata na Kaľamárike. Obidve zariadenia sú v majetku mesta Detva, ale sú v prenájme súkromného podnikateľa podnikajúceho v oblasti cestovného ruchu. Skladba ubytovacích zariadení v Detve je nedostatočná. Chýbajú kategórie ubytovania: penzión, ubytovanie na súkromí, kemping. Doplnkové služby spojené so zabezpečením rôzneho druhu požiadaviek návštevníkov mesta, regiónu napr. bankovníctvo, zmenárne, požičovne, poštové, prepravné, informačné služby, služby pre motoristov, čistiarne šatstva, obchody, skrášľovanie a obnova bytostných síl človeka (kaderníctvo, manikúra, pedikúra a pod.), majú značné rezervy, ale tiež sú závislé od dopytu po týchto službách.

Kultúrohistorické hodnoty územia

Sú obsiahnuté najmä v originálnej ľudovej kultúre, ich prejavy sú uchovávané ako súčasť kultúrneho dedičstva, sú zároveň základom imidžu Detvy. K obrazu každého kraja, mesta patrí architektúra a jej pamiatky. Dominantou historického centra Detvy je klasicistický Rímskokatolícky kostol sv. Františka z Assisi z r. 1803 - 1804 s oltárnymi neskorobarokovými maľbami a bohato zdobeným interiérom. Je kultúrnou pamiatkou. Na južnej strane kostola je osadená pamätná tabuľa Karolovi Antonovi Medveckému venovaná národnému dejateľovi, historikovi, etnografovi, ktorý pôsobil v Detve ako katolícky kňaz. Svoje poznatky o Detve, umení a živote jej ľudu zhrnul v monografii Detva, vydané v roku 1905. Dielo je prvou slovenskou monografiou obce. Tiež je tu osadená pamätná tabuľa Antonovi Prokopovi. Prícestná socha Sv. Jána Nepomuckého a prícestná socha Sv. Floriána ľudové neskorobarokové plastiky z 18. storočia. Božia muka - drobná sakrálna architektúra, ul. Sládkovičova pri dome č.16. Cintorín - pozoruhodnosťou sú drevené vyrezávané náhrobné kríže, diela miestnych ľudových majstrov. Solitéry staršieho datovania patria medzi kultúrne pamiatky. Kalvária pri cintoríne - lokalita s vyhlídkou na Detvu, s kaplnkou z r. 1905 - 1908 v historizujúcom slohu, nachádza sa severovýchodne od historického centra. Je to miestny religiózny priestor dotvárajúci sakrálnu dominantu Detvy. Okrem kaplnky a ústredného dreveného kríža sa tu nachádza drobná sakrálna architektúra s nikami a obrazmi krížovej cesty, socha Panny Márie a pri vstupe dom smútku. Drevené náhrobné vyrezávané kríže, ktoré stratili svoju pôvodnú funkciu, boli obnovené a nainštalované ako expozícia v bezprostrednej blízkosti cintorína. Pomník padlým v 1. a 2. svetovej vojne - súsošie z roku 1952, autorov akademického sochára Jána Hučka a arch. J. Fulhammera na Partizánskej ul. Pamätné tabule padlým v druhej svetovej vojne a Antonovi Prokopovi. Prícestné kríže v blízkosti ciest a náhrobné kríže na cintoríne v Detve sú dielami majstrov detvianskej drevorezby. Kríže detvianskych majstrov boli aj základom pre vytvorenie symbolického cintorína vo Vysokých Tatrách. Patria k najpozoruhodnejším výtvarným prejavom Detvy a tohto kraja. Charakteristický je pre ne polychrómovaný vruborez s rastlinnými a geometrickými ornamentmi. Ľudový detvianský dom - murovaný kamenný dom v

historickom centre, Nám. SNP č. 6, s drevenou vyrezávanou bránou a solárnym motívom na štíte. Je kultúrnou pamiatkou a ukážkou ľudovej architektúry Detvy, tzv. dlhých domov, v ktorých bolo za sebou radených niekoľko bytových jednotiek. Pôvodne v ňom žilo viac spríbuznených rodín. Drevená vyrezávaná brána z roku 1857 je ojedinelou zachovanou pamiatkou drobnej architektúry niekdajšej Detvy. Dom je čiastočne obnovený, vo vlastníctve viacerých osôb. Na Partizánskej ulici sa nachádza rodinný dom Vagačovcov, zakladateľov prvej bryndziarne na Slovensku. Vznik bryndziarne sa datuje do roku 1787 a jej zakladateľom bol Ján Vagač, rodák zo Starej Turej. Výrobky detvianskej bryndziarne preslávili Detvu doma aj vo svete. Podpolianske múzeum - regionálne múzeum Podpoľania. Pôvodne vzniklo z iniciatívy miestnych zanietencov v roku 1994 a ich snahy o zachovanie kultúrneho dedičstva Detvy a Podpoľania ako jedného z najvýznamnejších národopisných regiónov Slovenska. Múzeum čiastočne vyplňa absenciu takéhoto zariadenia v regióne. Jeho zakladateľom a prevádzkovateľom je mesto Detva. Píla na Partizánskej ulici - navrhovaná technická pamiatka z 1. polovice 20. storočia, na pomezí dreva (pôvodne parná píla), v súčasnosti stále využívaná. Prírodný amfiteáter v prítlačivom prostredí Detvy, postavený v r. 1976. Miesto s pohľadmi na Poľanu a okolitú krajinu. Jeho dominantou je jedinečná scéna, čerpajúca námet z ľudového staviteľstva, znázorňujúca výsek z drevenej dediny. Autorom návrhu je Ing. arch. Viliam Gruska. Amfiteáter je majetkom Mesta Detva. Je miestom konania medzinárodného folklórneho podujatia - Folklórnych slávností pod Poľanou organizovaného v gestorstve mesta Detva. Pre Detvu sú charakteristické dlhé domy v historickom centre Detvy a usadlosti na lazoch patriace k historicky staršej zástavbe.

Kultúrne pamiatky evidované v ústrednom zozname pamiatkového fondu:

- kostol sv. Františka Serafínskeho, číslo ÚZPF 1089
- obytný dom ľudový, ozdobnou bránou, Nám. SNP 6/257 číslo ÚZPF 1828
- cintorín, drevené kríže náhrobné súbor, číslo ÚZPF 1829, 1830
- prícestný kríž osada Kostolná pred domom č. 31 číslo ÚZPF 1848
- obytný dom ľudový, Skliarovo č.113 číslo ÚZPF 1845

Kultúrne pamiatky navrhované na zapísanie do ÚZPF:

- Socha sv. Jána Nepomuckého, Partizánska ulica pred č. 71
- Socha sv. Floriána, v križovatke ulíc Partizánska a Cintorínska
- Studňa, Cintorínska ul., pred domom č. 25-28
- Studňa, Cintorínska ul., pred domom č. 36-37
- Božia muka, Sládkovičova ul., v záhradách pri dome č. 16
- Pomník padlým v 1. a 2. sv. vojne (súsošie z roku 1952, autor akad. Soch. Ján Hučko, arch., J.Fulhammer) Partizánska ul, Nám. SNP

Archeologické lokality

Archeologická lokalita Chrapková pod Kaľamárkou - skalná plošina podoby kamenného hradiska, dokumentujúca počiatky osídlenia územia. Sprístupňuje ju turistický náučný chodník.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Súčasný stav kvality životného prostredia je výsledkom vzájomného priestorového a časového pôsobenia stresových faktorov. V dôsledku antropogénnej činnosti dochádza k zaťaženiu jednotlivých zložiek životného prostredia, v ktorých sa v rôznej miere tieto faktory uplatňujú a tie potom spätne limitujú kvalitu života.

Ovzdušie

Znečistenie ovzdušia patrí k najzávažnejším environmentálnym rizikám. Jedná sa o stav, keď sa v ovzduší kratší alebo dlhší čas vyskytujú zložky nepriaznivo ovplyvňujúce životné prostredie. Medzi základné znečisťujúce látky patria tuhé znečisťujúce látky (TZL), oxidy síry, oxidy dusíka, oxid uhoľnatý a ďalšie. Vývoj emisií znečisťujúcich látok bol do roku 1999 sledovaný prostredníctvom databázy registra emisií a zdrojov znečistenia ovzdušia (REZZO). Od roku 2000 je tento vývoj sledovaný prostredníctvom databázy Národného emisného inventarizačného systému (NEIS), zahŕňajúceho veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. Vývoj v oblasti emisií znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia v okrese Detva za roky 2008 - 2014 je uvedený v tabuľke nižšie.

Rok	TZL (t)	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)
2008	413	65	180	627
2009	414	64	160	587
2010	409	68	168	586
2011	446	48	186	614
2012	436	49	154	615
2013	447	43	164	615
2014	440	35	155	583

Na základe údajov porovnávajúcich vývoj emisií na území okresu je možné pozorovať pozvoľný pokles množstva jednotlivých znečisťujúcich látok okrem tuhých znečisťujúcich látok, ktorý po postupnom poklese v rokoch 2008 až 2010, v roku 2014 dosiahol úroveň o cca 6% vyššiu ako v roku 2008. Na znečisťovaní ovzdušia sa v území podieľajú najmä palivovo-energetické zdroje a doprava. Automobilová doprava zaťažuje ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, oxidmi dusíka a oxidom uhoľnatým. Priemyselné centrá vo vzdialenejšom okolí mesta Detva možno považovať za regionálne zdroje znečisťovania ovzdušia. Zastúpené sú hlavne znečisťujúce látky zo spaľovacích procesov, oxidy síry, dusíka, uhlíkovodíky a ťažké kovy. Významný je aj diaľkový prenos škodlivých látok, predovšetkým oxidov síry a dusíka pochádzajúcich zo spaľovacích procesov fosílnych palív a priemyselnej činnosti. Keďže doba zotrvania týchto látok v ovzduší je niekoľko dní, môžu byť transportované vzdialenosti aj niekoľko sto kilometrov od ich zdroja.

Povrchové a podzemné vody

Kvalita povrchových vôd môže byť ovplyvňovaná bodovými a rozptýlenými zdrojmi znečisťovania povrchových vôd. Bodové zdroje predstavujú kanalizačné systémy, výpuste ČOV, výpuste z poľnohospodárskych fariem, priemyselných areálov, turistických a rekreačných zariadení a podobne. Rozptýlené zdroje sa nedajú v súčasnosti dobre monitorovať a predstavujú poľnohospodárske aktivity, lesohospodárske činnosti, činnosť obyvateľstva nepripojeného na kanalizačný systém a iné. Hlavným tokom pretekajúcim dotknutým územím je Detský potok. Kvalita vody v ňom nie je sledovaná. Systematické sledovanie kvality povrchových tokov prebieha na toku Slatina. Vyhodnotenie kvality podzemnej vody v dotknutom území je tiež problematické, keďže neexistujú celoplošné a pravidelné merania. Okrem toho sú podzemné vody ohrozené celým radom nekontrolovateľných zdrojov znečistenia, ako sú priesaky z poľných hnojísk, priesaky z nevodotesných žump, negatívne vplyvy poľnohospodárskej chemizácie a podobne. V dotknutom území sa nenachádzajú významné zdroje znečistenia podzemnej vody. Kvalita podzemnej vody je okrem horninového prostredia ovplyvňovaná najmä zrážkami a v menšej miere aj kvalitou vody v povrchových tokoch. Hlavné zdroje znečistenia podzemných vôd v dotknutom území a širšom okolí pochádzajú z urbanizovaného územia a poľnohospodárskej činnosti.

Znečistenie horninového prostredia a kontaminácia pôd

V dotknutom území sa nenachádzajú priame zdroje znečistenia horninového prostredia. Významnejšie zdroje znečistenia pôd sa v území tiež nenachádzajú. V území možno predpokladať zvýšené hodnoty znečisťujúcich látok pochádzajúcich z prirodzených geochemických anomálií, automobilovej dopravy a ošetrovania ornej pôdy, čiže rezíduá hnojív, pesticídov a herbicídov.

Hluk

Podľa dostupných informácií nie sú aktuálne hlukové pomery dotknutého územia v súčasnosti zdokumentované. Určujúcou veličinou hluku pri hodnotení vo vonkajšom prostredí je ekvivalentná hladina A zvuku LAeq pre deň (6.00-18.00 h), večer (18.00-22.00 h) a noc (22.00-6.00 h). Prípustné hodnoty sa vzťahujú na priestor mimo budov, na miesta, ktoré ľudia používajú dlhodobo alebo opakovane, ďalej na priestor pred fasádami obytných miestností s oknom, učebni a budov vyžadujúcich tiché prostredie. Určujúcimi veličinami hluku na novovzniknutých pracoviskách budú len normalizovaná hladina hlukovej expozície LAEX, 8h a vrcholová hladina C akustického tlaku LCPk. Horné akčné hodnoty expozície a dolné akčné hodnoty expozície určené na ochranu zdravia zamestnancov pred počuteľným zvukom a nezohľadňujúce tlmivý účinok chráničov sluchu sa stanovujú v súlade s platnou legislatívou.

Zdravotný stav obyvateľstva

Pre charakteristiku zdravotného stavu obyvateľstva sú použité údaje uvedené v „Zdravotníckej ročenke Slovenskej republiky 2015“ (NCZI, 2017), ktoré sa vzťahujú na územie Slovenskej republiky a okresu Detva. K 31.12.2015 žilo V Slovenskej republike 5 426 252 obyvateľov, pričom ženy tvorili 51,2% a muži 48,8%. Na Slovensku sa matkám s trvalým pobytom v SR narodilo 55 602 živonarodených detí. Ich počet stúpol oproti predchádzajúcemu roku o 569. Hrubá miera pôrodnosti sa zvýšila o 0,1 bodu na 10,3 živonarodených detí na 1 000 obyvateľov. Počet zomretých v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástol o 2 480 osôb. Hrubá miera úmrtnosti sa medziročne zvýšila z 9,4 na 9,9 zomretých na 1 000 obyvateľov. Najviac ľudí dlhodobo zomiera na choroby obehovej sústavy. V roku 2015 tvorili úmrtia mužov na choroby obehovej sústavy 42,2 % (438,4 na 100 000 mužov) a úmrtia žien 54,3% (514,9 na 100 000 žien). Dominujúcou diagnózou bola chronická ischemická choroba srdca, ktorá mala viac ako 45% zastúpenie zo všetkých chorôb obehovej sústavy u oboch pohlaví. Po chorobách obehovej sústavy boli častou príčinou smrti oboch pohlaví nádory s podielom 25,4%, kde prevyšovali muži s 27,8% oproti ženám s 22,8%. Treťou najčastejšou príčinou smrti u mužov (s výraznou, viac ako 2,5 násobnou prevahou oproti ženám) boli vonkajšie príčiny smrti, ktoré sa u mužov podieľali na 8,% úmrtí. Z nich sa objavovali najmä dopravné nehody, pády a iné poranenia, toxický účinok škodlivých látok, úmyselné sebapoškodenia a iné tragické udalosti. U žien boli treťou najčastejšou príčinou smrti choroby dýchacej sústavy, hoci v porovnaní s mužmi je ich úmrtnosť na ne nižšia. Prirodzený prírastok, teda rozdiel počtu živonarodených a zomretých, bol 1 776 obyvateľov, čo je po prepočítaní na 1 000 obyvateľov 0,3. Jeho hodnota oproti roku 2014, kedy to bolo 0,7‰, výrazne klesla a je najnižšia od roku. Celkový prírastok obyvateľstva bol v roku 2015 tvorený 64% prírastkom sťahovaním. Pristáhalo sa 3 127 osôb, čo je 6‰. Celkový prírastok tak dosiahol 4 903 osôb (0,9‰) a najvyššiu hodnotu mal opakovane v Bratislavskom kraji (12,9‰), keďže je tu výrazná migrácia obyvateľstva z iných regiónov.

Prehľad vybraných ukazovateľov zdravotného stavu obyvateľstva Banskobystrickom kraji je uvedený v nižšie uvedenej tabuľke.

kraj	liečenie užívateľa drog (na 100 000 obyvateľov)	počet hlásených ochorení (na 100 000 obyvateľov)		
		pohlavné ochorenia		tuberkulóza
		syfilis	gonokoková infekcia	
Banskobystrický	39,4	2,4	1,5	4,6

Priemerný stav obyvateľstva a jeho prirodzený pohyb v okrese Detva je uvedený v nasledovnej tabuľke.

okres	počet obyvateľov		živonarodení	zomretí			prirodzený prírastok (úbytok)	celkový prírastok (úbytok)
	muži	ženy		spolu	do 1 roka	do 28 dní		
Detva	15 887,5	16 681,0	270	362	-	-	-92	-127

Prehľad vybraných ukazovateľov zdravotného stavu obyvateľstva okrese Detva je uvedený v nižšie uvedenej tabuľke.

okres	počet hospitalizácií		na 1 000 obyvateľov	zomretí
	muži	ženy		
Detva	3 090	4 162	222,7	7,4

V rámci štatistík okresu Detva je možné predpokladať výskyt piatich najčastejších príčin smrti - choroby obehovej sústavy, nádory, choroby dýchacej, choroby tráviacej sústavy a vonkajšie príčiny smrti. Odhad ich podielu na úmrtnosti obyvateľstva okresu bude na úrovni celoštátneho podielu.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

1. Požiadavky na vstupy

Pôda

Realizáciou navrhovanej činnosti, nedôjde k dočasnému alebo trvalému záberu poľnohospodárskeho ani lesného pôdneho fondu.

Spotreba vody

Navrhovaná činnosť bude umiestnená v existujúcich priestoroch, kde budú inštalované rozvody vody napojené na mestský rozvod pitnej vody. Spotreba vody pre stavebné účely bude závislá od požadovaných stavebných činností, ktoré budú stanovené v projektovej dokumentácii.

Voda pre technológiu

Pre prevádzku technológie výroby piva je potrebná voda ako vstupná surovina. Voda bude tiež používaná na umývanie zariadení, udržiavanie čistoty prevádzky a sanitáciu technológie. Je potrebné aby voda zodpovedala požiadavkám na pitnú vodu v zmysle vyhlášky MZ SR č. 636/2004 Z.z., NV SR č. 354/2006 Z.z. a príslušnej legislatívy. Odhadovaná spotreba vody ako vstupnej suroviny je 220 m³ za rok. Odhadovaná spotreba vody pre umývanie zariadení, a udržanie čistoty je 1 100 m³. Odhadovaná spotreba vody pre výrobu sanitačného roztoku je 8,4 m³

Voda pre sociálne účely

Potreba vody pre sociálne účely je závislá od počtu zamestnancov a zmennosti prevádzky. Pri výpočte predpokladaného množstva potrebnej vody boli použité informácie a ustanovenia

Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z.. V prevádzke budú pracovať traja výrobní pracovníci (jeden sládek a dvaja pomocníci) počas jednej zmeny. Špecifická potreba vody na priamu potrebu (pitie) je 3×5 l/deň = 15 l/deň. Špecifická potreba vody na nepriamu potrebu (umývanie, sprchovanie a pod.) je 3×50 l/deň = 150 l/deň. Pri uvažovanom pracovnom fonde 250 dní za rok je ročná potreba vody pre sociálne účely $165 \times 250 = 41,25$ m³.

Celková odhadovaná spotreba vody je 1 370 m³.

S prevádzkovateľom verejného vodovodu bude uzatvorená zmluva o dodávke vody z verejného vodovodu.

Suroviny

Jednou z hlavných surovín na výrobu piva je sladový šrot. Na výrobu piva je potrebných 150 - 220 kg sladového šrotu na jednu várku (cca 1 000 litrov hotového piva). Variť sa budú 2 - 4 várky za týždeň. Ďalej bude pridávaný chmeľový extrakt v množstve 1,5 kg na 1 000 litrov hotového piva, pitná voda a prídavné ochucujúce látky. Ich množstvo závisí od príslušnej receptúry.

Energetické zdroje

Pri prevádzke navrhovanej činnosti bude pre pohon zariadení technológie potrebná elektrická energia. Celkové zaťaženie je približne 32 kW. Pre zabezpečenie osvetlenia a ostatnej spotreby sa predpokladá potreba cca 700 kW/rok. Pre zabezpečenie činnosti parogenerátora je potrebný zemný plyn naftový. Odhadovaná spotreba ZPN je 3 850 m³/rok. Spotreba elektrickej energie pre stavebné účely bude závislá od požadovaných stavebných činností, ktoré budú stanovené v projektovej dokumentácii.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Doprava vstupných surovín a odvoz produktov výroby a odpadov sa bude realizovať po rýchlostnej ceste R2 prípadne ceste prvej triedy I16 a ďalej po ceste tretej triedy III 2455. Vzhľadom na výrobnú kapacitu navrhovanej činnosti sa predpokladá, že na jej dopravnú obsluhu budú postačovať menšie nákladné automobily, ktoré budú do prevádzky prichádzať len počas pracovnej zmeny. Nároky na dopravnú obsluhu počas výstavby budú závislé od požadovaných stavebných činností, ktoré budú stanovené v projektovej dokumentácii.

Nároky na pracovné sily

Realizáciu stavebných činností bude realizovať dodávateľská firma. Montáž technológie výroby piva bude taktiež realizovať dodávateľská firma. Počet potrebných pracovníkov bude závislý od požadovaných stavebných činností, ktoré budú stanovené v projektovej dokumentácii a spôsobe montáže technológie. Pre zabezpečenie výroby piva budú v prevádzke pracovať traja zamestnanci v jednej zmene.

Iné nároky

Pre zabezpečenie bezpečnosti pri stavebných prácach ako aj pri prevádzke navrhovanej činnosti je potrebné vypíliť jeden strom lípy malolistej s obvodom kmeňa nad 40 cm v prsnej výške, ktorá s nachádza cca 50 cm od múry stavby pivovaru.

2. Údaje o výstupoch

Ovzdušie

Dočasné zvýšenie emisií nastane vplyvom stavebných činností a vplyvom emisií z dopravy pri dovoze technológie pivovaru. Realizáciu navrhovanej činnosti vznikne nový malý zdroj znečisťovania ovzdušia. V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2010 Z.z. je tento zdroj zaradený nasledovne :

6. Ostatný priemysel a zariadenia

6.17 Pivovary s projektovanou výrobnou kapacitou < 5 000 hl/rok

Výpary vznikajúce počas varenia piva (cca 100 litrov/ 1000 litrov vyrobeného piva) budú odvedené do ovzdušia mimo pracovný priestor. Do ovzdušia bude odvádzaný aj CO₂ vznikajúci pri kvasení piva. Množstvo produkovaného CO₂ sa odhaduje na 30 kg/ 1000 litrov vyrobeného piva. Takže pri maximálnej výrobnéj kapacite prevádzky by sa do ovzdušia uvoľnilo cca 6,6 tony CO₂. Spaľovaním ZPN v parogenerátore budú vznikať základné znečisťujúce látky. Odhadované množstvo odpadového plynu je 48 Nm³/h, a ich odhadovaná teplota za zariadením je 230 °C. Maximálne emisie NO_x : 120 mg/m³, CO: 100 mg/m³.

Odpadové vody

Odpadové vody budú odvedené kanalizačnou prípojkou do verejnej kanalizácie. Odhadovaná ročná produkcia odpadovej vody z umývaní zariadení, a udržiavania čistoty je 1 100 m³. Predpokladaná kvalita tejto odpadovej vody :

pH 6 – 8,5

P_{celk} 8 mg/l

N-NH₄ max. 40mg/l

Nerozp. Látky max. 250 mg/l

Rozp. Org. Látky max. 1000 mg/l

BSK₅ max. 350 mg/l

CHSK_{Cr} max 700 mg O₂/l

Teplota max 30 °C

Odhadovaná ročná produkcia odpadových vôd zo sanitácie je 8,4 m³. Odhadovaná ročná produkcia splaškových odpadových vôd pri uvažovanom pracovnom fonde 250 dní za rok je 41,25 m³.

Odpady

Predpokladané druhy odpadov vznikajúce pri stavebnej činnosti a zaradené podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. sú uvedené v tabuľke nižšie.

Katalógové číslo odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	obaly z plastov	O
15 01 03	obaly z dreva	O
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 03	absorbenty, filtračné materiály, handry na čistenie a ochranné odevy iné ako uvedené v 15 02 02	O
17 01 01	betón	O
17 01 02	tehly	O
17 02 01	drevo	O
17 04 05	železo a oceľ	O
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 07	O
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O

Po výluhu extraktu zostávajú v sced'ovacej kadi zvyšky sladu tzv. mláta. Odhaduje sa, že produkcia odpadového mláta je 200 - 240 kg na 1000 litrov vyrobeného piva. Pri výrobe piva vznikajú kaly (organické látky rastlinného pôvodu) v odhadovanom množstve cca 20 litrov na 1000 litrov vyrobeného piva. Ďalej pri výrobe piva vznikajú odpadové pivovarnícke kvasnice v odhadovanom množstve cca 40 litrov na 1000 litrov vyrobeného piva. V prevádzke vznikajú aj obaly zo vstupných surovín a ďalšie odpady. Predpokladané druhy odpadov vznikajúce pri prevádzke navrhovanej činnosti a zaradené podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. sú uvedené v tabuľke nižšie.

Katalógové číslo odpadu	Názov druhu odpadu - popis	Kategória odpadu
02 07 04	materiál nevhodný na spotrebu alebo spracovanie - mláta, kaly, kvasnice	O
06 02 04	hydroxid sodný a hydroxid draselný - neutralizovaný roztok zo sanitácie technológie	N
15 01 01	obaly z papiera a lepenky - zo vstupných surovín	O
15 01 02	obaly z plastov - zo vstupných surovín	O
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami - zo sanitačných koncentrátov	N
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály, vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie a ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami - z údržby technológie	N
19 02 05	kaly z fyzikálno-chemického spracovania obsahujúce nebezpečné látky -	N

Katalógové číslo odpadu	Názov druhu odpadu - popis	Kategória odpadu
	kal z neutralizácie NaOH	
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť - nefunkčné žiarivky z osvetlenia	N
20 01 23	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhl'ovodíky - klimatizácia	N
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O

Hluk a vibrácie

Počas stavebných prác a inštalácie technológie možno očakávať krátkodobé zvýšenie hluku vplyvom činnosti stavebných mechanizmov a dopravných automobilov. Podrobnejšie informácie o zdrojoch hluku v prevádzke počas jej činnosti sú uvedené v kapitole II.8. V Prílohe k Vyhláske MŽP SR č. 549/2007 Z.z. v platnom znení v Tab. č.1 sú uvedené prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí. Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí sú uvedené v tabuľke nižšie.

Kategória	Opis chráneného územia	Ref. čas. inter.	Prípustné hodnoty ^{a)} (dB)				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov
			Pozemná a vodná doprava ^{b) c)}	Železničné dráhy ^{c)}	Letecká doprava		
					$L_{Aeq,p}$	$L_{Aeq,p}$	$L_{Aeq,p}$
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné areály.	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45
		noc	40	40	40	60	40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, ^{d)} rekreačné územie.	deň	50	50	55	-	50
		večer	50	50	55	-	50
		noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I.a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá.	deň	60	60	60	-	50
		večer	60	60	60	-	50
		noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov.	deň	70	70	70	-	70
		večer	70	70	70	-	70
		noc	70	70	70	95	70

- a) Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén. Ak ide o sezónne zariadenia hluk sa hodnotí pri podmienkach, ktoré je možné pri ich prevádzke predpokladať.
- b) Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.
- c) Zastávky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovištia taxi-služieb, určené iba na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.
- d) Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania, napr. školy počas vyučovania a pod.

Navrhovateľ pre zabezpečenie prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí uvažuje s umiestnením podstatných zdrojov hluku (šrotovník sladu, vzduchový kompresor) v pivničných priestoroch.

Žiarenie a iné fyzikálne polia

Technológia nie je zdrojom magnetického alebo iného ekvivalentného žiarenia. Technológia bude zdrojom tepla, ktorého vplyv bude ohraničený na priestory prevádzky.

Zápach

S ohľadom na technickú konštrukciu technológie nie je predpoklad, že technológia bude zdrojom obťažujúceho zápachu.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Nepredpokladáme, že realizácia zámeru bude mať vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery dotknutého územia.

Vplyvy na klimatické pomery

Realizácia zámeru nepodmieni vplyvy na klimatické pomery dotknutého územia.

Vplyvy na ovzdušie

K dočasnému zhoršeniu kvality ovzdušia plynnými emisiami z dopravy a prípadnej zvýšenej prašnosti dôjde vplyvom zvýšeného pohybu mechanizmov počas stavebných prác a inštalácie technológie v priestore prevádzky a pozdĺž dopravnej trasy. Vplyv bude s ohľadom na počet nákladných vozidiel minimálny a bude časovo obmedzený na krátke obdobie stavebných prác a dovozu technológie a jej umiestnenia v prevádzke.

Počet vozidiel, ktoré budú dovážať vstupné suroviny, pomocné látky a zabezpečovať odvoz produktu počas prevádzky závisí od produkcie piva. Pri súčasnom zaťažení dopravnej komunikácie na úrovni sa bude jednať o minimálny príspevok k zaťaženiu komunikácie po realizácii zámeru. Príspevok emisií z dopravy počas prevádzky technológie bude teda vzhľadom na emisie produkované z dopravy v súčasnosti zanedbateľný.

Činnosti priamo vplyvajúce na emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia sú predovšetkým :

- spaľovanie zemného plynu v parogenerátore
- produkcia výparov počas varenia piva
- produkcia CO₂ pri kvasení piva

Realizáciou zámeru vznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia.

Vplyvy na vodné pomery

Vplyv na povrchové vody

Navrhovaná činnosť nebude pre potreby technológie odoberať povrchovú vodu z recipientu. Pri výrobnom procese nevznikajú odpadové vody, ktoré by boli odvádzané do recipientu to značí, že navrhovanou činnosťou, prietok a kvalita povrchovej vody nebude zhoršovaná. Odpadové vody z výroby, splaškové odpadové vody a vody z povrchového odtoku budú odvádzané existujúcou verejnou kanalizáciou.

Vplyv na podzemné vody

Pre potreby technológie nebude odoberaná podzemná voda. K ovplyvneniu kvality podzemných vôd môže dôjsť len pri náhlom a nekontrolovanom úniku nebezpečných látok do prostredia. Priestor prevádzky bude zabezpečený proti havarijnému úniku škodlivých látok do okolitého prostredia záchytnou vaňou v CIP stanici a čadičovou alebo inou chemicky odolnou podlahou v celej výrobnéj časti prevádzky. Technickými opatreniami ako aj organizačnými opatreniami bude riziko znečistenia podzemnej vody eliminované.

Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhovanej činnosti, nedôjde k dočasnému alebo trvalému záberu poľnohospodárskeho ani lesného pôdneho fondu. Existencia iných vplyvov na okolitú pôdu sa tiež nepredpokladá.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Záujmová lokalita sa nachádza v zastavanej časti obce Detva. Priamo na lokalite a v jej blízkom okolí sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. lokality zaujímavé z hľadiska ochrany prírody. Nepredpokladáme preto zánik ani negatívne dopady na biotopy fauny a flóry či už počas inštalácie technológie alebo jej prevádzkovania. Dôjde k vypíleniu jedného stromu lipy malolistej.

Vplyvy na štruktúru krajiny, jej využívanie a krajinný obraz

Krajinná scenéria dotknutého územia je daná charakterom zastavaného územia obce. Realizáciou zámeru sa nezmení štruktúra ani využívanie krajiny. Scenéria krajiny nebude významne ovplyvnená.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Dotknuté územie neobsahuje prvky ekologickej stability vyžadujúce ochranu. Územie nepatrí medzi prírodné hodnotené územia a nebolo zaradené medzi biotopy európskeho ani národného významu.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Z hľadiska rozvoja služieb je možné predpokladať priamy pozitívny vplyv. Nepredpokladá sa, že realizáciou zámeru vzniknú negatívne vplyvy na prvky urbánneho komplexu.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Spolumajiteľom pozemku aj budovy v ktorej sa bude realizovať navrhovaná činnosť je spolumajiteľ a konateľ spoločnosti Podpoliansky pivovar s.r.o. - Martin Doskočil. Spolumajiteľom susediaceho pozemku - parcela č. 1958 aj budovy na ňom (Vagačov dom) stojacej je tiež Martin Doskočil. Budova rodinného domu Vagačovcov na parcele č. 1958, ako aj ostatné budovy nachádzajúce sa v areáli Vagačovho domu sú v súčasnosti v rekonštrukcii, po ukončení ktorej budú prevádzkované ako múzeum a spoločensko-kultúrne centrum s možnosťou ubytovania a stravovania. Súčasťou poskytovaných služieb bude ochutnávka a predaj piva domácej výroby - vyrobeného spoločnosťou Podpoliansky pivovar s.r.o.. Týmto spôsobom bude zabezpečená nielen zvýšená atraktivita ubytovacích a stravovacích služieb areálu ale aj samotná propagácia výroby piva v spoločnosti Podpoliansky pivovar s.r.o..

Rodinný dom Vagačovcov, patril zakladateľovi prvej bryndziarne na Slovensku. Vznik bryndziarne sa datuje do roku 1787 a jej zakladateľom bol Ján Vagač, rodák zo Starej Turej. Výrobky detvianskej bryndziarne preslávili Detvu doma aj vo svete. Zámerom investora je nadviazať na slávnu históriu domácej remeselnej výroby, formou vybudovania prvého remeselného pivovaru domáceho charakteru v Detve, a to priamo v priestoroch bývalej slávnej bryndziarne.

Vplyvy na archeologické a paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia zámeru nebude mať vplyv na archeologické a paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Lokalizácia prvého remeselného pivovaru domáceho charakteru v Detve v centre historickej časti Detvy, priamo v priestoroch bývalej slávnej bryndziarne nemá len symbolický charakter. V spojitosti s prevádzkou múzea a poskytovaním ubytovacích a stravovacích služieb v susediacich budovách areálu „Vagačov dom“ vytvára predpoklad pre zvýšenie atraktivity pre poznávaciu turistiku a gastroturistiku, a to nielen historickej časti Detvy ale aj Detvy celkovo. Zároveň svojimi službami vytvára nevyhnutné zázemie pre realizáciu kultúrnych podujatí regionálneho a nadregionálneho charakteru priamo v centre historickej časti Detvy.

Sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti

Zo sociálno-ekonomického hľadiska realizácia zámeru prinesie zvýšenie pracovných príležitostí a prispeje tak k zvýšeniu životnej úrovne obyvateľov.

Zámerom investora je nadviazať na slávnu históriu domácej remeselnej výroby, formou vybudovania prvého remeselného pivovaru domáceho charakteru v Detve, a to priamo v priestoroch bývalej slávnej bryndziarne. Lokalizácia prvého remeselného pivovaru domáceho charakteru v Detve v centre historickej časti Detvy, priamo v priestoroch bývalej slávnej bryndziarne nemá len symbolický charakter. V spojitosti s ubytovacími a stravovacími službami susediaceho areálu Vagačovho domu vytvára predpoklad pre zvýšenie atraktivity pre poznávaciu turistiku a gastroturistiku, a to nielen historickej časti Detvy ale aj Detvy celkovo. Zároveň svojimi službami vytvára nevyhnutné zázemie pre realizáciu kultúrnych podujatí regionálneho a nadregionálneho charakteru priamo v centre historickej časti Detvy.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Posudzovanie vplyvov, pochádzajúcich z rôznorodých činností, či už antropogénnych alebo prírodných, na zdravie ľudí, je procesom veľmi komplikovaným a komplexným. Vplyvy na zdravie človeka pochádzajú z mnohých zdrojov a z medicínskeho pohľadu je veľmi obtiažne extrahovať jeden zdroj a sledovať jeho účinky (či už kvalitatívne alebo kvantitatívne. Riziká možno vo všeobecnosti rozdeliť na:

- riziko akútneho charakteru (nehody, havárie).
- riziko chronického charakteru (expozícia polutantom cez znečistené ovzdušie, hluk, vodu, pôdu)

Úniky škodlivých látok, ktoré sa môžu vyskytovať vo veľmi nízkych koncentráciách, ale z hľadiska dlhodobého pôsobenia môžu predstavovať riziko pre človeka.

Vplyvy počas stavebných prác a inštalácie technológie môže predstavovať mierne zvýšená doprava a s tým súvisiaca zvýšená prašnosť a hluk. Vplyvy budú krátkodobého charakteru a budú sa týkať predovšetkým obyvateľov pozdĺž dopravnej trasy a pracovníkov susediacich firiem. Priame vplyvy počas prevádzky sa predpokladajú len minimálne a to formou mierne zvýšenej dopravnej zaťaženia.

Posudzované technické a technologické zabezpečenie prevádzky ako aj spôsoby manipulácie so surovinami a produktmi v dostatočnej miere zabraňujú priamemu kontaktu a dlhodobej expozícii pracovníkov a obyvateľov rizikovým faktormi. V štádiu spracovania projektovej dokumentácie budú aplikované všetky hygienické a bezpečnostné normy a opatrenia sa prenesú do technickej realizácie zámeru. Z uvedených dôvodov sa nepredpokladá, že realizácia zámeru bude mať vplyv na zdravotný stav obyvateľstva dotknutého územia.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

V riešenom území sa nenachádzajú územia podľa osobitných prepisov, a ich ochranné pásma (napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti), chránené stromy. Rovnako z pohľadu navrhovaných alebo vyhlásených chránených vtáčích území sa posudzovaná lokalita nenachádza priamo na území žiadneho z nich. Najbližším dotknutým chráneným vtáčím územím je vtáčie územie Poľana. Vzhľadom k charakteru navrhovanej činnosti a vzdialenosti od hranice CHVÚ, nevzniká predpoklad významnejšieho negatívneho dopadu na predmet jeho ochrany. Na základe uvedeného sa nepredpokladá vznik významnejšieho negatívneho dopadu spôsobeného vplyvom realizácie navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Realizáciou zámeru – výstavbou a prevádzkou technológie výroby piva bude dotknuté územie ovplyvnené v pozitívnom i negatívnom smere. V predchádzajúcich kapitolách sú popísané predpokladané vplyvy realizácie zámeru na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva. Vplyvom, ktoré sú v danom prípade málo významné, je venovaná iba stručná charakteristika, väčšia pozornosť je venovaná tým zložkám životného prostredia a

možnostiam ich ovplyvnenia prevádzkou, pri ktorej je vyššia pravdepodobnosť ich negatívneho ovplyvnenia.

Vplyvy počas výstavby

Počas stavebných prác a inštalácie technológie bude najväčšie bezprostredné zaťaženie koncentrované na oblasť prevádzky a jeho blízkeho okolia. Predovšetkým budú zaťažené nasledujúce zložky v rozsahu:

Hluk

Predpokladá sa najmä vplyv hluku z dopravy a zo zvýšeného pohybu mechanizmov počas výstavby a inštalácie technológie v priestore prevádzky a pozdĺž dopravnej trasy. Vplyv bude s ohľadom na počet nákladných vozidiel minimálny a bude časovo obmedzený na krátke obdobie výstavby, dovozu technológie a jej umiestnenia v prevádzke. Tento vplyv je možné hodnotiť ako málo významný a krátkodobý.

Ovzdušie

Predpokladá sa najmä vplyv emisií z dopravy a prípadnej zvýšenej prašnosti zo zvýšeného pohybu mechanizmov počas výstavby a inštalácie technológie v priestore prevádzky a pozdĺž dopravnej trasy. Vplyv bude s ohľadom na počet nákladných vozidiel minimálny a bude časovo obmedzený na krátke obdobie výstavby, dovozu technológie a jej umiestnenia v prevádzke. Tento vplyv je možné hodnotiť ako málo významný a krátkodobý.

Obyvateľstvo

Obyvateľstvo v okolí staveniska a prístupových komunikácií ako aj zamestnanci okolitých firiem budú okrem znečistenia ovzdušia vplyvom dopravy zaťažení aj hlukom. Práce na stavenisku budú prebiehať len v denných hodinách, nebude teda ovplyvnený nočný kľud. Tento vplyv bude rovnako len krátkodobý. Pozitívny vplyv z výstavby predstavuje vznik nových pracovných príležitostí pre pomocných pracovníkov.

Očakávané vplyvy počas výstavby sú sumarizované v tabuľke nižšie.

Ukazovateľ	Popis vplyvu	Významnosť/ intenzita vplyvu
Ovzdušie	emisie zo zvýšenej intenzity dopravy	nevýznamný dočasný
Hluk	hluk zo zvýšenej intenzity dopravy	nevýznamný dočasný
Podzemné vody	riziko úniku znečisťujúcich látok do podzemných vôd	nevýznamný dočasný
Pôda	riziko úniku znečisťujúcich látok do pôdy	nevýznamný dočasný
Doprava	nárast počtu vozidiel na príjazdovej komunikácii	nevýznamný dočasný
Obyvateľstvo	zaťaženie emisiami a hlukom	nevýznamný dočasný
	vytvorenie pracovných miest	stredne významný dočasný
Odpady	tvorba odpadov z inštalácie technológie	nevýznamný dočasný

Vplyvy počas prevádzky

Prevádzkovanie technológie bude predstavovať dlhodobé pôsobenie vplyvov, ktoré budú pôsobiť v okolí prevádzky, ako aj do vzdialenejšieho okolia. Nižšie sú uvedené vplyvy, ktoré boli hodnotené ako významnejšie.

Hluk

Z hľadiska možnosti zníženia hlukovej záťaže budú navrhnuté opatrenia pri jednotlivých zdrojoch tak, aby zaťaženie hlukom vyhovovalo príslušným limitom a nebola prekročená únosná zraniteľnosť. Navrhovateľ pre zabezpečenie prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí uvažuje s umiestnením podstatných zdrojov hluku (šrotovník sladu, vzduchový kompresor) v pivničných priestoroch.

Ovzdušie

Technologické procesy v prevádzke predstavujú zdroje znečisťovania ovzdušia predovšetkým základnými znečisťujúcimi látkami. Výpary vznikajúce počas varenia piva ktoré budú odvádzané do vonkajšieho ovzdušia predstavujú objemovo nízke množstvá. Spaľovaním ZPN budú vznikať základné znečisťujúce látky, a je teda predpoklad že zaťaženie ovzdušia bude v limitoch a nebude prekročená únosná zraniteľnosť.

Obyvateľstvo

K najvýznamnejším negatívnym vplyvom je možné zaradiť zvýšenie hlukových pomerov v okolí prevádzky. Vzhľadom na umiestnenie zdrojov hluku sa nepredpokladá výrazná záťaž pre obyvateľstvo a nebude prekročená jej ekologická únosnosť. Pozitívnym vplyvom zo sociálno-ekonomického hľadiska bude zvýšenie pracovných príležitostí a zvýšenie životnej úrovne obyvateľov. V spojitosti s ubytovacími a stravovacími službami susediaceho areálu Vagačovho domu vytvára predpoklad pre zvýšenie atraktivity pre poznávaciu turistiku a gastroturistiku, a to nielen historickej časti Detvy ale aj Detvy celkovo. Zároveň svojimi službami vytvára nevyhnutné zázemie pre realizáciu kultúrnych podujatí regionálneho a nadregionálneho charakteru priamo v centre historickej časti Detvy.

Očakávané vplyvy počas prevádzky sú sumarizované v tabuľke nižšie.

Ukazovateľ	Popis vplyvu	Významnosť/ intenzita vplyvu
Ovzdušie	emisie zo zdrojov znečisťovania ovzdušia	nevýznamný trvalý
Podzemné a povrchové vody a vodné zdroje	produkcia odpadových vôd riziko úniku znečisťujúcich látok do podzemných vôd	nevýznamný trvalý
Pôda	riziko úniku znečisťujúcich látok do pôdy	nevýznamný trvalý
Flóra	vypílenie stromu lipy malolistej	nevýznamný trvalý
Doprava	nárast dopravy a s ňou spojených emisií a hluku	nevýznamný trvalý

Obyvateľstvo	zaťaženie emisiami a hlukom	nevýznamný trvalý
	vytvorenie pracovných miest	stredne významný trvalý
	podpora turistiky a gastroturistiky	stredne významný trvalý
	vytvorenie zázemia pre kultúrno-spoločenské podujatia	stredne významný trvalý
Odpady	tvorba odpadov z technológie	nevýznamný trvalý

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.

Nie sú identifikované vplyvy navrhovanej činnosti, ktoré by presiahli štátne hranice.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Súvislosti, ktoré spracovateľ na súčasnej úrovni poznania navrhovanej činnosti a posudzovaného územia očakáva, sú uvedené v kapitole o základných údajoch zámeru a o jeho predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Každá výstavba, prevádzka i likvidácia stavby a technológie vytvára pre životné prostredie a všetky základné zložky a teda aj pre človeka určité riziko i napriek opatreniam, ktoré súčasné poznanie procesov umožňuje. Riziká spojené s prevádzkou navrhovanej činnosti vyplývajú z charakteru používaných látok. Riziká počas prevádzky budú riešené v rámci projektovej prípravy realizácie prevádzky a jednotlivých celkov v týchto oblastiach:

- Ochrana v prípade vypadnutia elektrického prúdu
- Systém na hlásenie narušenia
- Systém na hlásenie požiaru
- Informácie o chode alebo poruchách vybraných zariadení.

V rámci prípravy realizácie zámeru predpokladáme systematický postup identifikácie rizík, ktorým budú posúdené všetky havarijné scenáre vyplývajúce z používania nebezpečných látok. Identifikované budú havárie v prípade požiaru a v prípade úniku nebezpečných látok do prostredia. Požiar predstavuje najvýznamnejšie riziko, pri ktorom môže dôjsť k uvoľneniu toxických spodín horenia a ohrozeniu zdravia ľudí. Toto riziko je potrebné eliminovať v zmysle platných predpisov na úseku požiarnej ochrany.

Pri nakladaní so vzniknutým nebezpečným odpadom môže pri nedbalej manipulácii dôjsť k úniku, požiaru resp. inej rizikovej situácii v danej prevádzke. Tieto situácie budú spracované v havarijnom pláne prevádzky pre manipuláciu a nakladanie s nebezpečnými odpadmi.

Pri zaobchádzaní so škodlivými látkami podľa zák. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov je stanovený limit, od ktorého má prevádzkovateľ povinnosť zostaviť plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku a predložiť ho na schválenie príslušnému orgánu štátnej správy.

Riziká interného pôvodu môžu vzniknúť počas prevádzky nedodržaním technologickej disciplíny. Prevádzka ovplyvní kvalitu ovzdušia v okolí najmä emisiami základných znečisťujúcich látok. Prevádzkové riziká posudzovanej činnosti predstavujú štatisticky veľmi málo pravdepodobný vznik situácií a udalostí katastrofického charakteru.

Keďže väčšina rizík je na úrovni pracovnej disciplíny, dodržiavania bezpečnostných zásad a postupov je možné konštatovať, že riziká spojené s prevádzkou navrhovanej činnosti môžu byť účinne znížené až eliminované prevenciou vo forme školení personálu a definovaním spôsobilosti pre vykonávanie činností a miery osobnej zodpovednosti. Súčasťou preventívnych opatrení k nepredvídaným situáciám a haváriám je vypracovanie havarijných plánov a manipulačných poriadkov.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Opatrenia počas projektovej prípravy a realizácie

Výstavba a inštalácia technológie sa bude vykonávať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Projektová dokumentácia, vrátane technologickej dokumentácie, na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.

Je potrebné dodržať bezpečnostné a ochranné pásma energetických zariadení. Pripojenie technológie na rozvod zemného plynu, vody a elektrickej energie ako aj podmienky odberu budú predmetom osobitných rokovanií s príslušnými inštitúciami. Počas výstavby a inštalácie technológie vzniknú odpady. Jedná sa predovšetkým o stavebný odpad, obalový materiál a prevádzkové odpady zamestnancov vykonávajúcich stavebné práce. Realizátor stavebných a inštalačných prác bude s odpadom nakladať v zmysle platnej legislatívy o odpadoch.

Opatrenia počas prevádzky

Všeobecné zásady, opierajúce sa o legislatívne požiadavky môžeme zhrnúť do nasledovných bodov:

- Pri zaobchádzaní s nebezpečnými látkami dodržiavať opatrenia uvedené v § 39 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.
- Pri nakladaní s nebezpečnými odpadmi dodržiavať povinnosti uvedené v § 25 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Skladovanie chemických látok (sanitácia) musí zodpovedať určeným podmienkam skladovania pre danú chemickú látku a všeobecným zásadám pre skladovanie a bezpečnú manipuláciu. Miesto skladovania svojím vyhotovením, vybavením a usporiadaním musí zodpovedať druhu a množstvu skladovaných materiálov a látok. Musia byť primerane vybavené dostatočným množstvom asanačných prostriedkov, označené bezpečnostnými tabuľkami v zmysle platných noriem a musí mať spracovaný požiarne poriadok a miestny prevádzkový predpis.
- Všetky priestory musia zodpovedať požiarnej bezpečnosti stavieb v zmysle príslušných predpisov.
- Zabezpečiť dodržiavanie všeobecných zásad dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, týkajúce sa aj zaobchádzania s chemickými látkami a prípravkami, sú dané v zákone č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v jeho vykonávacom nariadení vlády SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.

Zamestnávateľ je povinný najmä:

- zisťovať nebezpečné chemické faktory na pracovisku
- vypracovať posudok o riziku
- prijímať opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov pred účinkami chemických faktorov
- vypracovať prevádzkový poriadok pre pracoviská s výskytom chemických faktorov
- viesť predpísanú dokumentáciu
- zamestnávať na pracoviskách s chemickými faktormi len osoby odborne a zdravotne spôsobilé.

Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov na pracovisku zamestnávateľ zabezpečí, aby :

- únikové cesty boli trvalo voľné a mohli sa kedykoľvek používať
- pracovisko, pracovné prostriedky a zariadenia, sa pravidelne čistili a udržiavali

- šatne boli vybavené uzamykateľnými skrinkami na pracovné oblečenie, ktoré musia byť oddelené od uzamykateľných skriniek na civilné oblečenie a v odôvodnených prípadoch musia byť tieto skrinky umiestnené v oddelených miestnostiach
- zdroj tečúcej vody musí byť umiestnený tak, aby umožňoval v prípade potreby výplach očí
- ak to vyžaduje charakter práce alebo ochrana zdravia, musia mať zamestnanci k dispozícii primeraný počet vhodných spfch.

Okrem uvedených opatrení, daných súborom predpisov na ochranu života a zdravia pri práci je potrebné zohľadniť aj zásady dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, týkajúce sa ochrany zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku, ktoré sú dané v nariadení vlády SR č. 555/2006 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku. Konkrétne opatrenia na odstránenie alebo zníženie expozície hluku sú uvedené v § 4 nariadenia vlády SR č. 555/2006 Z.z.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala majiteľ existujúceho objektu by hľadal jeho iné využitie, prípadne by ho ponúkol na prenájom inej firme. Existujúci objekt by ostal do tej doby nevyužitý a zhoršoval by sa jeho technický stav. Otáznym by sa stalo dokončenie rekonštrukcie Vagačovho domu na parcele č. 1958 ako aj susediacich budov v areáli, po ukončení ktorej majú byť prevádzkované ako múzeum a spoločensko-kultúrne centrum s možnosťou ubytovania a stravovania, keďže súčasťou poskytovaných služieb má byť ochutnávka a predaj piva domácej výroby - vyrobeného spoločnosťou Podpoliansky pivovar s.r.o., a prevádzkovateľ počíta so zabezpečením zvýšenej atraktivity ubytovacích a stravovacích služieb areálu. Rodinný dom Vagačovcov, patril zakladateľovi prvej bryndziarne na Slovensku, ktorej výrobky preslávili Detvu doma aj vo svete. Zámerom investora je nadviazať na slávnú históriu domácej remeselnej výroby, formou vybudovania prvého remeselného pivovaru domáceho charakteru v Detve, a to priamo v priestoroch bývalej slávnej bryndziarne. Rekonštrukcia Vagačovho domu bola už v minulosti prerušená, a jej ďalšie prerušenie by mohlo spôsobiť zvýšené výdavky na budúce dokončenie rekonštrukcie až do takej miery, že vzhľadom na regulatívy funkčného využitia územia by sa stala pre akýkoľvek relevantný budúci podnikateľský zámer nerentabilnou. Výsledkom by mohlo byť chátranie a nakoniec sanácia budovy. V prípade, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, nedošlo by v spojitosti s ubytovacími a stravovacími službami susediaceho areálu Vagačovho domu k vytvoreniu ďalších predpokladov pre zvýšenie atraktivity pre poznávaciu turistiku a gastroturistiku, a to nielen historickej časti Detvy ale Detvy celkovo. Zároveň by nebolo vytvorené nevyhnutné zázemie pre realizáciu kultúrnych podujatí regionálneho a nadregionálneho charakteru priamo v centre historickej časti Detvy.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Územnoplánovacia dokumentácia

Na základe zadania schváleného dňa 29.04.2004 č. uznesenia 271/04 v mestskom zastupiteľstve a na základe súborného stanoviska k prerokovaniu konceptu ÚPN mesta Detva číslo : Výst. 263/2005 zo dňa 9.12.2005 bol v roku 2006 spracovaný Územný plán mesta Detva. Územný plán mesta Detva bol schválený Mestským zastupiteľstvom v Detve dňa 14.9.2006 uznesením č. 3/2006 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením mesta Detva č. 3/2006. V roku 2007 pristúpilo mesto Detva, na základe požiadaviek občanov mesta, k spracovaniu prvej etapy zmien a doplnkov platnej územnoplánovacej ÚPN mesta Detva - Zmena 01, ktorá bola schválená Mestským zastupiteľstvom v Detve dňa 25.10.2007 uznesením č. 138/07 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením mesta Detva č. 6/2007. V roku 2008 pristúpilo mesto Detva, na základe požiadaviek občanov mesta, k spracovaniu druhej etapy zmien a doplnkov platnej územnoplánovacej ÚPN mesta Detva - Zmena 02. V roku 2011 pristúpilo mesto Detva k zabezpečeniu Zmien a doplnkov č. 3, ktoré sú komplexnou aktualizáciou Územného plánu mesta Detva. Dňa 21.03.2013 prijalo Mestské zastupiteľstvo v Detve Uznesením č. 265/13, VZN mesta Detva č. 2/2013 o záväzných častiach Územného plánu mesta Detva - Zmeny a doplnky č.3.

Lokalita umiestnenia navrhovanej činnosti je v zmysle ÚPN mesta Detva určená ako funkčne zmiešaná plocha pre bývanie a občiansku vybavenosť. V ÚPN mesta Detva kapitola C2 je uvedené určenie prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok využitia plôch, intenzity využitia, kde je pre funkčne zmiešané plochy pre bývanie a občiansku vybavenosť uvedené :

„Slúži pre umiestňovanie obchodných, kultúrnych, školských, správnych a hospodárskych zariadení v kombinácii s bývaním. Prípustné je bývanie spravidla v horných podlažiach, alebo dvorných traktoch. V priečeliach domov pričlenených k hlavným osiam, prízemie využiť pre občiansku vybavenosť a podlažie pre bývanie. Umiestňovať objekty vybavenosti aj bez bývania. V opodstatnených prípadoch je možné realizovať samostatné stavby izolovane tak, že sú v prednej časti objekty vybavenosti, v zadnej (záhradnej časti) aj samostatne stojace objekty pre bývanie. Ak to umožní charakter pozemku, je možné sem umiestniť (napr. v zadnom trakte) i remeselnú alebo drobnú výrobu a služby bez nepriaznivých dôsledkov na životné prostredie v bezprostrednom okolí. Koncentrácia uvedených zariadení pripúšťa obmedzený dopad na kvalitu životného prostredia predovšetkým z hľadiska hluku (pravidelná dopravná obsluha zariadení i samotná prevádzka zariadení - zábavné centrá, nákupné centrá...). Dopravnú obsluhu územia zabezpečiť menšími nákladnými resp. dodávkovými

automobilmi - do nosnosti 1,5 resp. 3 tony a časovým obmedzením. V týchto územiach je možné umiestňovať parkoviská, parkovacie garáže i hromadné garáže pre individuálnu automobilovú dopravu pri dodržaní hygienických predpisov. Odstavovanie a parkovanie vozidiel zamestnancov a návštevníkov riešiť v dostupnej vzdialenosti. Vhodné funkcie sú polyfunkčné domy s bývaním, byty majiteľov a správcov, pohotovostné byty, školy, zdravotnícke objekty, kultúrne objekty, cirkevné objekty, hotely a penzióny, stravovacie objekty, obchody, nevýrobné služby, objekty štátnej a obecnej správy, objekty polície a požiarnikov, objekty úradov, remeslá a opravárenské služby, parkovacie garáže, parkoviská individuálnej automobilovej dopravy. Prípustné funkcie sú bytové domy, zariadenie občianskej vybavenosti, učňovské školy, internáty a slobodárne, drobné prevádzky. Nepripustné je aby prevádzky remeselnej výroby služieb zaťažovali životné prostredie nadmerným hlukom, zápachom a nedostatočnou hygienou.“

V ÚPN mesta Detva kapitola C3 sú uvedené zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia nasledovne :

„Občiansku vybavenosť umiestňovať v obytných územiach a zmiešaných územiach. Pre občiansku vybavenosť využívať jestvujúci voľný stavebný fond v centrálnych častiach mesta. Novú občiansku vybavenosť umiestňovať na voľných plochách najmä na plochách novo navrhovaného centra Detvy - Sídliisko a v centre historickej časti Detvy. V projektovej príprave riešiť parkovacie plochy na vlastných pozemkoch, pokiaľ to stavebno-technické podmienky dovoľujú.“

Z vyššie uvedeného vyplýva, že realizácia predkladaného zámeru navrhovanej činnosti nie je v rozpore s Územným plánom mesta Detva. Nie je preto potrebné nové posúdenie alebo aktualizácia územnoplánovacej dokumentácie.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Detva na roky 2015 - 2023

Jedná sa o základný strednodobý (cca 10 rokov) plánovací dokument mesta a jeho rozvoja. Dokument analyzuje stav mesta a navrhuje stratégiu jeho ďalšieho rozvoja. Formuluje predstavu o budúcnosti, víziu rozvoja, cieľ, opatrenia spolu s akčným plánom a postupmi na jeho naplnenie prostredníctvom programového rozpočtu mesta. Súčasťou PHSR na roky 2015 - 2023 je jeho programová časť. Je spracovaná podľa jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje rozpracované ciele a opatrenia na ich dosiahnutie prostredníctvom konkrétnych aktivít. V PHSR je okrem iného uvedené :

„PRIORITA 1 - Mestská samospráva, administratívno-správne usporiadanie a subjekty v meste

Cieľ 1.3 Rozvoj podnikania a komunitného života

Opatrenie 1.3.1 Prehĺbiť spoluprácu s podnikateľským sektorom v meste

Aktivita 1.3.1.2 Podporovať podnikateľov a živnostníkov v meste

Aktivita 1.3.1.4 Zvážiť oceňovanie/zainteresovanosť podnikateľov, ktorí podporujú aktivity mesta vo VZN mesta

Aktivita 1.3.1.7 Podporovať predaj z dvora a debničkový predaj

PRIORITA 2 - Oblasť mestského života a ich rozvoj

Cieľ 2.1 Starostlivosť o jednotlivé oblasti života mesta Detva

Opatrenie 2.1.6 Rozvíjať zamestnanosť a trh práce

Aktivita 2.1.6.1 Podporovať zvýšenie zamestnanosti v meste

Aktivita 2.1.6.3 Podporovať zvýšenie zamestnanosti najmä v poľnohospodárstve, rodinné farmy, mladí farmári

Opatrenie 2.1.10 Rozvíjať lokálnu ekonomiku/hospodárstvo vrátane cestovného ruchu a turistiky, pôdohospodárstva, farmárčenia, lesníctva, rybárstva a poľovníctva

Aktivita 2.1.10.8 Podporovať rozvoj agroturistiky, kultúrnej a konferenčnej turistiky

PRIORITA 3 - Infraštruktúra - obstaranie, obnova a modernizácia objektov, dlhodobých zariadení a materiálne - technického vybavenia

Cieľ 3.3 Rozvoj podnikateľskej a informačnej infraštruktúry

Opatrenie 3.3.1 Rozvoj podnikateľskej infraštruktúry

Aktivita 3.3.1.1 Vybudovať, rekonštruovať, obnovovať a modernizovať priemyselné, poľnohospodárske objekty, objekty pre cestovný ruch a ostatné objekty (napr. inkubátory, ...)

Aktivita 3.3.1.2 Podporovať zavádzanie inovatívnych technológií, IKT a pod.

Aktivita 3.3.1.10 Podporovať výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu ubytovacích zariadení, vr. relaxačných a športových činností

Z vyššie uvedeného vyplýva, že realizácia predkladaného zámeru navrhovanej činnosti je v súlade s cieľmi mesta Detva uvedenými v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Detva na roky 2015 - 2023.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

O záujmovom území je v súčasnosti zhromaždené dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých môžeme konštatovať, že najdôležitejšie environmentálne problémy boli identifikované a riešené, či už existujúcou legislatívou, alebo navrhovanými zmierňovacími opatreniami. Boli posúdené najvýznamnejšie vplyvy navrhovanej realizácie zámeru na životné prostredie a obyvateľstvo. Na základe výsledkov posúdenia je možné konštatovať, že pre ďalšie posudzovanie vplyvu realizácie zámeru na životné prostredie a obyvateľstvo bude postačujúca komparácia identifikovaných vplyvov so skutočnými hodnotami zistenými počas skúšobnej prevádzky technológie. Z uvedených dôvodov **nepokladáme za potrebné ďalšie posudzovanie** v zmysle zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene doplnení niektorých zákonov.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Nakoľko príslušný správny orgán upustil od variantného riešenia podľa § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z.z., tieto kritéria sa nevyhodnocovali a určenie ich dôležitosti vychádza z predloženého návrhu ako návrhu optimálneho variantu. Prvoradým kritériom je zlučiteľnosť navrhovaného variantu s legislatívou SR a EÚ v oblasti ochrany životného prostredia a minimalizovanie negatívneho pôsobenia technológie na životné prostredie. Ďalším kritériom je eliminácia prípadných negatívnych vplyvov a ich monitorovanie počas prevádzky ako aj súlad s ÚPD všetkých stupňov.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Na základe vyššie uvedeného je navrhovaná činnosť posudzovaná len v jednom realizačnom variante. Pri nulovom variante by majiteľ existujúceho objektu hľadal jeho iné využitie, prípadne by ho ponúkol na prenájom inej firme. Existujúci objekt by ostal do tej doby nevyužitý a zhoršoval by sa jeho technický stav. Otáznym by sa stalo dokončenie rekonštrukcie susediacich budov v areáli Vagačovho domu, po ukončení ktorej majú byť prevádzkované ako múzeum a spoločensko-kultúrne centrum s možnosťou ubytovania a stravovania, keďže súčasťou poskytovaných služieb má byť ochutnávka a predaj piva domácej výroby - vyrobeného spoločnosťou Podpoliansky pivovar s.r.o., a prevádzkovateľ počíta so zabezpečením zvýšenej atraktivity ubytovacích a stravovacích služieb areálu. Rodinný dom Vagačovcov, patril zakladateľovi prvej bryndziarne na Slovensku, ktorej výrobky preslávili Detvu doma aj vo svete. Zámerom investora je nadviazať na slávnú históriu domácej remeselnej výroby, formou vybudovania prvého remeselného pivovaru domáceho charakteru v Detve, a to priamo v priestoroch bývalej slávnej bryndziarne. Rekonštrukcia Vagačovho domu bola už v minulosti prerušená, a jej ďalšie prerušenie by mohlo spôsobiť zvýšené výdavky na budúce dokončenie rekonštrukcie až do takej miery, že vzhľadom na regulatívy funkčného využitia územia by sa stala pre akýkoľvek relevantný budúci podnikateľský zámer nerentabilnou. Výsledkom by mohlo byť chátranie a nakoniec sanácia budovy. V prípade, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, nedošlo by v spojitosti s ubytovacími a stravovacími službami susediaceho areálu Vagačovho domu k vytvoreniu ďalších predpokladov pre zvýšenie atraktivity pre poznávaciu turistiku a gastroturistiku, a to nielen historickej časti Detvy ale Detvy celkovo. Zároveň by nebolo vytvorené nevyhnutné zázemie pre realizáciu kultúrnych podujatí regionálneho a nadregionálneho charakteru priamo v centre historickej časti Detvy.

Z tohto pohľadu sa javí realizácia navrhovanej činnosti a jej umiestnenie ako optimálne riešenie.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Na základe posúdenia dostatočného množstva dostupných informácií o dotknutom území môžeme konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené jednak v samotnom technickom riešení prevádzky, ako aj v navrhovaných opatreniach na prípravu a zabezpečenie prevádzky navrhovanej činnosti, osobitne v oblasti ochrany životného prostredia. Vyhodnotením posudzovaných vplyvov nebol identifikovaný žiadny významný negatívny vplyv, ktorého účinok nie je možné eliminovať prijatím vhodných opatrení. Realizácia predkladaného zámeru navrhovanej činnosti nie je v rozpore s Územným plánom mesta Detva. Nie je preto potrebné nové posúdenie alebo aktualizácia územnoplánovacej dokumentácie. Realizácia predkladaného zámeru navrhovanej činnosti je v súlade s cieľmi mesta Detva uvedenými v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Detva na roky 2015 - 2023.

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia

Mapy a obrazová dokumentácia

Príloha M1 Situačná mapa dotknutého územia

Fotodokumentácia

Príloha F1 Fotografie dotknutého územia č. 1 a č. 2

Príloha F2 Fotografie dotknutého územia č. 3 a č. 4

Príloha F3 Fotografie dotknutého územia č. 5 a č. 6

Textové prílohy

Príloha T1 List OU DT - upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti

VII. Doplnujúce informácie k zámeru

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov

Použitá literatúra

- 📖 Atlas krajiny SR, 2002., SAŽP Banská Bystrica
- 📖 Konečný, V. et al., 1984: Geologická mapa Stredoslovenských neovulkanitov, GÚDŠ Bratislava
- 📖 Mazúr, E., Lukniš, M., 1986: Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Časť Slovensko. Slovenská kartografia, Bratislava
- 📖 Czech Brewmasters s.r.o., Technická studie, 2017
- 📖 Ing. arch. Alexander Bánovský a kol., Územný plán mesta Detva v platnom znení, 2006
- 📖 Mesto Detva a kol., Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Detva na roky 2015 - 2023, 2015

- 📖 Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI), Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2015, 2017

Zoznam súvisiacich nariadení a zákonov

Pri hodnotení súčasného stavu i očakávaných vplyvov boli všetky kvantifikovateľné aj nekvantifikovateľné charakteristiky posudzované na základe konfrontácie s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov a príslušných predpisov orgánov štátnej správy.

- § Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a vykonávacie predpisy
- § Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení a vykonávacie predpisy
- § Zákon č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a vykonávacie predpisy
- § Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v platnom znení a vykonávacie predpisy
- § Zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v platnom znení a vykonávacie predpisy
- § Zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v platnom znení
- § Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší
- § Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení

Iné zdroje informácií

- www.detva.sk
- www.enviro.gov.sk
- www.enviroportal.sk
- www.geoportal.sk
- www.statistics.sk
- www.uzis.sk

- www.shmu.sk
- www.vuvh.sk
- www.sopsr.sk
- www.sazp.sk
- www.infostat.sk
- www.air.sk

2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

Pred vypracovaním zámeru navrhovanej činnosti bolo vydané stanovisko Okresného úradu Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-DT-OSZP-2017/000690/KUR zo dňa 29.05.2017 v ktorom Okresného úradu Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie upúšťa od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti. V čase vypracovávanía zámeru neboli spracovateľovi dokumentácie k dispozícii žiadne iné vyjadrenia ani stanoviská k navrhovanej činnosti.

3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Z hľadiska použitých metód a spôsobov získavania údajov pre spracovanie dokumentácie je možné prácu rozdeliť do nižšie uvedených etáp.

I. etapa - prípravné práce spočívajúce v dôkladnom preštudovaní dostupnej dokumentácie, konzultácií so zástupcom investora, ujasnení parametrov technológie a technologických postupov pri jej budúcej prevádzke, preštudovaní podkladových materiálov.

II. etapa - štúdium materiálov a odbornej literatúry o súčasnom stave životného prostredia v dotknutom území. Boli využité predovšetkým novšie práce z problematiky životného prostredia, údaje štátnych a príspevkových organizácií (napr. Štatistický úrad, SHMÚ), odborné publikácie, legislatívne predpisy a normy, časť študijných materiálov bola získaná z internetu. Štúdium územnoplánovacej dokumentácie mesta Detva a relevantných strategických dokumentov.

III. etapa - terénny prieskum a vyhotovenie fotodokumentácie.

IV. etapa - spracovanie návrhu Zámeru navrhovanej činnosti. Pre vypracovanie zámeru boli použité údaje o vplyvoch obdobných zariadení na životné prostredie, aktualizovaný stav

životného prostredia dotknutého územia, ako aj údaje získané v teréne. Následne boli tieto údaje analyzované ako možné vplyvy na životné prostredie.

Vzhľadom na výsledky environmentálneho hodnotenia komplexných vplyvov navrhovanej činnosti a technické a technologické informácie, nám nie sú známe zásadné problémy, ktorých riešenie by nebolo technicky realizovateľné. Reálne prevádzkovanie v rámci skúšobnej prevádzky poskytne dostatok informácií pre potrebné technické a organizačné opatrenia na ochranu životného a pracovného prostredia.

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Zvolen, 28.6.2017

IX. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia zámeru

Environeo s.r.o.
Pribinova 1393/156
960 01 Zvolen

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

Environeo s.r.o.
Pribinova 1393/156
960 01 Zvolen

.....
Ing. Dominik Garaj
konateľ

Podpoliansky pivovar s.r.o.
Partizánska 54/82
962 12 Detva

.....
Martin Doskočil
konateľ